

15 czerwca 2024 roku

*Zespół Regionalny „Grodziszczoki”
obchodził 50 - lecie istnienia*

AKTUALNOŚCI

50 - lecie Zespołu Regionalnego „Grodziszczoków” - z kart historii **3-5**

50 lat tańca i śpiewu „Grodziszczoków” - wywiad z kierownikiem zespołu **6-7**

Relacja z XV Regionalnego Kongresu Misyjnego **8-9**

Inwestycje w skrócie **10-14**

Z życia PGK **15**

Zapraszamy nad zalew „Czyste” **16**

Bezpieczeństwo nad wodą to podstawa **16-17**

Wyniki wyborów do PE **18**

Wybory Sołtysów **19**

Bezpieczeństwo Publiczne - wybrane zagadnienia **20-21**

Kilka słów o zdrowiu **22-23**

Z życia Rady Gminy **24**

Stan bezpieczeństwa pożarowego w gminie **24**

Statystyka policyjna za rok 2023 **25**

Komunikaty **26**

Zawody wędkarskie o Puchar Wójta za nami **27**

Dzień dziecka z wędką nad zalewem **27**

Tak bawiliśmy się na piknikach **28-30**

WYCHOWANIE I EDUKACJA

Pożegnanie pani Haliny Gdańskiej - wieloletniej dyrektorki ZS w Grodzisku Dolnym **31**

Profilaktyka ważna w każdym wieku **32**

Gminny konkurs z języka angielskiego za nami **32**

Marszobieg z okazji Dnia Ziemi **33**

Sukces Grupy Teatralnej „Improwizacja” **33**

Erasmus+ w Batei - wspomnienia z długoterminowej mobilności w Hiszpanii **34**

Mobilność w ramach projektu Erasmus+ uczniów z Danii i Słowacji do Polski **35**

XVI Wojewódzki Konkurs Krasomówczy „Moja mała Ojczyzna” **36**

II Powiatowy Piknik Szkół im. Jana Pawła II **37**

Najlepsi z ortografii wybrani **38**

Laureaci Wielkiej Ligi Czytelników **38**

KULTURA

Kolejne sukcesy „Grodziszczoków” **39**

Festyn pod Platanem w Zarzeczcu **39**

Sukces Weroniki w Baranowie Sandomierskim **40**

Echa festiwalu w Kazimierzu Dolnym **40**

GRODZISKIE HISTORIE

Z kart historii - Wspomnienia Sybiraka **41-42**

OGŁOSZENIA

43

WSZYSTKIM
MIESZKAŃCOM
ŻYCZYMY
SŁONECZNYCH
I BEZPIECZNYCH
WAKACJI

50 - lecie Zespołu Regionalnego „Grodziszczoki” - z kart historii

Zespół Regionalny „Grodziszczoki” uformował się na bazie miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich, z którym Stanisław Krzeszowski, późniejszy dyrektor Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym, nawiązał ścisłą współpracę. Wraz z przewodniczącą koła panią Heleną Maj, w roku 1975 założyli zespół, który przyjął wówczas nazwę „Regionalny Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Grodziskiej”.

Pierwszy kierownik zespołu Stanisław Krzeszowski datuje go na rok 1975, jednak członkinie zespołu, m.in. Wanda Kuras, Apolonia Kuźniar, Bronisława Kot uznają rok 1974 za początek istnienia Zespołu „Grodziszczoki”, gdyż wtedy na Dożynkach Gminnych dały pierwszy występ dla publiczności.

Stanisław Krzeszowski przez okres 10 - ciu lat nagrywał na taśmach stare regionalne przyśpiewki i melodie, spisywał teksty pieśni ludowych, podania i obrzędy, towarzyszące ważnym wydarzeniom w życiu wsi. Okazały się one później niezwykle pomocne przy opracowaniu i wystawieniu dawnego „Wesela grodziskiego”. Kierownik przyjął założenie, aby działalność zespołu regionalnego opierać powinna się na dawnym, autentycznym folklorze, związanym z tradycyjną gwarą i intonacją grodziską. Postawienie na autentyzm i odrzucenie stylizacji było trafną decyzją i przyniosło już na wstępie sukces. Na IV Festiwalu Ziemi Nizinnych w Tarnawie „Grodziszczoki” zajęły III miejsce w kategorii zespołów autentycznych.

Od 1978r. kierownictwo zespołu objęła Maria Woźniak. Pod jej nadzorem zespół kontynuował gromadzenie archiwalnych dokumentów służących do opracowania scenariuszy „Wesela grodziskiego” i „Miodobra-

nia”, autentycznych obrzędów grodziskich z początku XIX w. W programach tych brała udział liczna grupa osób – zespół śpiewaczy, soliści, solistki, kapela ludowa wraz z cymbalistami. Jesienią 1979r. grodziski zespół wytypowany został przez WDK w Rzeszowie na Światowy Festiwal Folklorystyczny do Nancy we Francji. Wraz z początkiem 1981r. w kronice zespołu pojawiać zaczęła się nazwa Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Grodziszczoki” zredukowana z biegiem lat do nazwy – Zespół Regionalny „Grodziszczoki”.

Zespół posiada w repertuarze autentyczne obrzędy, pieśni i przyśpiewki ludowe oraz tańce z Grodziska i okolic. Scenariusze kolejnych widowisk obrzędowych powstały na

podstawie ustnych przekazów starszego pokolenia oraz zapisu obrzędów pochodzących z wydanej w 1935 roku książki „Zwyczaje grodziskie”. Zespół występuje z grodziską Kapelą Ludową o tradycyjnym składzie instrumentów.

„Grodziszczoki” to zespół posiadający autentyczne stroje z przełomu XIX i XX wieku. Jako grupa folklorystyczna stanowi żywy przykład kulturowania i chronienia dawnego folkloru grodziskiego, odchodzących w zapomnienie starodawnych obrzędów i zwyczajów. „Grodziszczoki” dają dowód na to, że zajęcia, stroje i narzędzia, pieśni i przyśpiewki, a także rozrywki minionych czasów niosą w sobie ukryte i niepowtarzalne piękno, które trzeba pokazywać

szerokim kręgom widzów i zaszcześcić w dusze młodego pokolenia.

Twórczość Zespołu udokumentowana została w scenariuszach widowisk oraz zbiorze „Pieśni okolicznościowe na różne okazje”. Zespół posługuje się tradycyjną gwarą charakterystyczną dla Rzeszowszczyzny. Do najczęściej prezentowanych widowisk należą:

„Miodobranie” – przedstawia starodawny zwyczaj zakupu miodu u bartnika przez rodziców panny młodej, a następnie degustację tegoż miodu przez swatów.

„Wesele grodzkie” – stanowi rekonstrukcję wesela z okresu międzywojennego, pokazuje wiele towarzyszących temu wydarzeniu obrzędów i pieśni weselnych.

„Poprawiny” – przedstawiają drugi dzień wesela, prezentują sceny z wiechą i korowalem (kołaczem weselnym), czyli tak jak w tradycji grodzkiej bywało.

Cykl widowisk „Od Wigilii do Trzech Króli”, w skład którego wchodzi: „Wigilia”, „Szczodroki”, „Raj”, „Kołędnicy z kozą”, „Herody” – wszystkie te widowiska przedstawiają sceny i wydarzenia związane ze Świętami Bożego Narodzenia, Nowego Roku i Trzech Króli.

„Pastuchy” – prezentacja zabaw, przyśpiewek i piosenek pasterskich

towarzyszących pasieniu krów.

„Lamenty” – jest to autentyczny obrzęd pogrzebowo - żałobny istniejący w Grodzisku poniekąd do chwili obecnej. „Grodziszczoki” są jednym z niewielu zespołów w Polsce, które sięgnęły po ten trudny i rzadki repertuar. Pieśni pochodzą z Grodziska i okolic. Były przekazywane z dziada pradziada i stanowiły dla wiejskiej społeczności jeden z najpiękniejszych sposobów pożegnania zmarłych. Wyrażały też nadzieję, że jego droga tak naprawdę nigdy się nie kończy. Najstarsze pieśni pochodzą z XVI wieku. Lamenty pogrzebowe z Grodziska zachwycają etnografów z całego kraju.

Zespół posiada na swym koncie liczne nagrody i wyróżnienia za udział w konkursach i festiwalach na szczeblu wojewódzkim i ogólnopolskim, w tym dwie prestiżowe nagrody: Nagrodę im. Oskara Kolberga przyznaną w 1994 r. oraz Medal im. Franciszka Kotuli z 1995 r. W 2001 roku Zespół otrzymał odznaczenie „Zasłużony dla Kultury Ludowej Województwa Podkarpackiego” w Wojewódzkim Przeglądzie Autentycznych Zespołów Ludowych. Dużym osiągnięciem dla zespołu jest także udział w zagranicznych tournée po Francji, Finlandii, Niemczech, Ukrainie i USA.

W sobotę, 15 czerwca 2024r. Zespół obchodził Jubileusz 50 - lecia działalności artystycznej, którą wypełniają dynamiczne, żywiołowe tańce grodzkie, skoczne pieśni i przyśpiewki, okraszone codzienną, grodzką gwarą. Liczne obrzędowe widowiska, w których te wszystkie elementy wchodziły wraz z ludźmi na scenę pewnie i z przytupem, by z udziałem autentycznych strojów, rekwizytów i całej scenicznej oprawy przenieść nas w inny, dawny, tajemniczy i odległy świat wiejskiego życia.

Jubileuszowa gala rozpoczęła się o godz. 17.00 występem Jubilata, który zadedykował zaproszonym gościom część przygotowanego na tę okoliczność repertuaru. Na gali nie zabrakło przyjaciół, zespołów „Wiola” i „Leszczynka”, z którymi wielokrotnie występował na licznych widowiskach i spotkaniach.

Kiedy tańcom i śpiewom stało się zadość, przyszła pora na oficjalne gratulacje i podziękowania. Piękne życzenia za kultywowanie tradycji i promowanie grodzkiej kultury przekazali członkom Zespołu Wójt Gminy, pan Jacek Chmura oraz zastępca Przewodniczącego Rady Gminy pan Kazimierz Matuszek. Wraz z Listami gratulacyjnymi władze gminy przekazały na ręce kierownika pana Zbigniewa Kuczka

dwie Iniane sukmany, które wzbogaciły dotychczasową garderobę „Grodziszczoków”.

Podziękowania wraz z wyrazami uznania i bukietami kwiatów otrzymały od Wójta, panie Maria Dąbek i Wanda Kuras, jako najstarsze i najbardziej zasłużone członkinie Zespołu.

Gratulacje wraz z upominkami przekazały naszym Jubilatkom też inne osoby oraz zaproszone zespoły. W tym gronie znalazł się pan Damian Drąg – Dyrektor Wojewódzkiego Domu Kultury w Rzeszowie, pani Maria Krzeszowska i pan dr Grzegorz Krzeszowski, pan Jerzy Gdański – Przewodniczący Rady Gminy wraz z małżonką, pracownicy Ośrodka Kultury oraz przedstawiciele zespołów „Wiola”, „Leszczyńka” i Kapeli Ludowej.

Doniosłość chwili podkreślił okolicznościowy tort, przy którym odśpiewano „sto lat” i wzniesiono toast. Teraz już na wszystkich czekało wspólne biesiadowanie przy muzyce kapeli ludowej. Od godziny 19-tej w Parku w Miasteczku rozpoczęła się grodziska potańcówka, która przyciągnęła spore rzesze miłośników zabawy na świeżym powietrzu.

Małgorzata Burda-Król

50 lat tańca i śpiewu „Grodziszczoków” - wywiad z kierownikiem zespołu

Zespół Regionalny „Grodziszczoki” to piękna historia, tradycja, pasja do tańca i śpiewu, a przede wszystkim wspaniali ludzie. Od 50 lat utrzymuje i rozwija dorobek naszych dziadków i ojców. Dzięki zespołowi kolejne pokolenia mają szansę poznać dawne zwyczaje, wartości i tradycje.

Zespół niezwykle utytułowany, z wieloma nagrodami i wyróżnieniami na koncie ciągle się rozwija i nie schodzi z podium. O tym, co nowego przed zespołem i czego nauczyli się przez te wszystkie lata rozmawiamy z kierownikiem „Grodziszczoków” panem Zbigniewem Kuczkiem.

Jest Pan kierownikiem zespołu, dodatkowo pełni Pan funkcję prezesa stowarzyszenia „Grodziskie Jonki” i pracuje zawodowo. Skąd czas i chęci na taniec?

Kierownikiem Zespołu jestem dopiero od 2011 roku, a prezesem Stowarzyszenia „Grodziskie Jonki” od stycznia 2021. Mimo, że funkcję kierownika pełnię od 2011r., to z Zespołem „Grodziszczoki” jestem związany od roku 2007. Jest to moja pasja, gdyż od zawsze lubiłem tańczyć i śpiewać, a szczególnie fascynowała mnie od dziecka muzyka kapeli ludowej, której przysłuchiwałem się głównie na wiejskich weselach i potańcówkach.

Kilka tygodni temu obchodziliście Jubileusz 50 – lecia istnienia ze-

społu. To niezwykle i wielkie wydarzenie.

Faktycznie, mamy za sobą pół wieku istnienia i działalności „Grodziszczoków”. Przyniosło nam to wiele satysfakcji, ale i ciężkiej pracy na scenie przez te wszystkie lata.

Co szczególnie wyróżnia Wasz zespół?

Kultura grodziska jest bardzo specyficzna i odrębna, bo Grodzisko leży na styku dwóch etno - kultur. Z jednej strony jest to kultura regionu łańcucko - przeworskiego, zaś z drugiej zazębiamy się o Lasowiaków. Wpływ tych czynników spowodował, że w grodziskim folklorze odnajdujemy pewne zapożyczenia od naszych sąsiadów, nie są one jednak dominujące. Grodziski folklor tworzą przede wszystkim dynamiczne, żywiołowe tańce grodziskie, skoczne pieśni i przyśpiewki okraszone codzienną, grodziską gwarą oraz liczne, obrzędowe widowiska, w których te wszystkie elementy wchodzić wraz z ludźmi na scenę pewnie i z przytupem, by wraz ze strojami, rekwizytami i całą sceniczną oprawą przenieść nas w inny, dawny, odległy świat wiejskiego życia – tchnącego prostotą i urodą minionego wieku.

Ile osób liczy zespół?

Jest nas obecnie 20 osób w róż-

nym wieku. Najstarsza osoba to pani Wanda Kuras, która liczy sobie 93 lata, a jest w Zespole nieprzerwanie od samego początku. Większość członków to osoby w średnim wieku z przewagą kobiet. Do Zespołu uczęszcza też kilkoro dzieci w wieku szkolnym. Aktualny skład zespołu tworzą: Kazimierz Bechta, Krystyna Kosior, Jan Kot, Stanisław Kubis, Ewa Kuczek, Zbigniew Kuczek, Wanda Kuras, Danuta Lizak, Kazimiera Lizak, Józef Majkut, Marta Piasecka, Bogusław Popek, Janina Pytel, Anna Sałdo, Eugeniusz Szpila, Maria Szpila, Krystyna Urban, Genowefa Wilkos, Gabriela Żaczek i Stanisław Żaczek.

Jakie trzeba spełniać kryteria, aby zostać członkiem? Czy jest prowadzony nabór?

Naboru do Zespołu jako takiego nie prowadzimy. Jeśli zaś chodzi o kryteria werbunku, to takowe nie istnieją. Każdy chętny, kto lubi folklor i czuje, że mu w duszy gra ludowa muzyka jest mile widziany, by wesprzeć nasze szeregi.

Ile czasu pochłania praca w zespole. Jak często trenujecie i gdzie?

Spotykamy się w Ośrodku Kultury, który jest naszą bazą, raz lub dwa razy w tygodniu w zależności od tego, co ćwiczymy.

Kto przygotowuje choreografię?

Skąd czerpiecie inspirację?

Wiedzę potrzebną do przygotowania występów, a szczególnie widowisk, czerpiemy z autentycznych źródeł, czyli ustnych przekazów najstarszych członków Zespołu oraz z opracowanych szczegółowo scenariuszy.

Gdzie lubicie występować?

Nie ma dla nas miejsc szczególnie ulubionych. Występujemy w różnych miejscach w zależności od potrzeby. Staramy się zawsze, bez względu na miejsce i czas, oddać grodziski klimat.

Szczególne miejsce gdzie chcielibyście wystąpić?

Moim marzeniem jako kierownika Zespołu jest pojechać na występy do Polonii w Argentynie. Zdaję sobie sprawę, iż jest to bardzo kosztowne przedsięwzięcie, ale może uda nam się kiedyś to zrealizować.

Opowie Pan o szczególnych momentach w historii waszego zespołu?

Za moich czasów nie ma już takich ciekawych wyjazdów zagranicznych jak to było kiedyś, ale są też inne ważne, budujące i znaczące momenty. Z tych, które pamiętam, to otrzymanie prestiżowej Nagrody im. Oskara Kolberga, a także Nagrody II stopnia im. Franciszka Kotuli za całokształt działalności. Bardzo ważnym wydarzeniem dla Zespołu było też otrzymanie „Łowickiego Pasiaka” – Nagrody Głównej VIII Ogólnopolskich Spotkań Folklorystycznych Łowicz 2009. W 2016 roku zajęliśmy I miejsce na 17. Ogólnopolskim Przeglądzie Artystycznego Ruchu Seniorów we Włocławku, a w ubiegłym roku nasz Zespół „wyśpiewał” I nagrodę podczas III Festiwalu Kultury Lasowiackiej.

„Grodziszczoki” to nie tylko tancerze. To również muzycy. Na jakich instrumentach grają?

Kapela Ludowa jest częścią składową Zespołu od początku jego istnienia. Wspiera nas muzycznie podczas wszystkich występów. Kapela li-

czy czterech muzyków. Są to: Michał Rydzik, który gra na cymbałach rzeszowskich i jest kierownikiem kapeli, Agnieszka Rydzik – klarnet, Dorota Piątek – skrzypce, Stanisław Kuźniar – kontrabas. Instrumentarium kapeli jest tradycyjne, typowo grodziskie.

Ile osób przez te 50 lat związało się z zespołem?

Trudno dokładnie policzyć, ile osób było przez te lata w Zespole, bo było ich wiele. Jedni traktowali pobyt tylko jako krótki epizod życiowy, inni związali się z nim na długo lub na stałe. W każdym razie odnosząc się do wieku Zespołu, to można rzec, że „wychowały” się w nim już cztery pokolenia.

Jakie plany na przyszłość?

Mogę tylko powiedzieć, że ile tylko starczy nam sił i zdrowia, chcemy i będziemy dalej tańczyć i śpiewać niosąc w świat nasze grodziskie obyczaje i tradycje oraz przekazywać je następnym pokoleniom.

Czego możemy Wam życzyć?

Na pewno dalszych sukcesów i przychylności gminy w sprawie dofinansowania do wyjazdów. Nie będę ukrywał, że transport

i akredytacja są coraz droższe. Trzeba nam też życzyć zdrowia i wytrwałości w dalszej pracy.

Dziękujemy za rozmowę. Życzymy całemu zespołowi dalszych sukcesów, oczywiście zdrowia i wytrwałości w propagowaniu i upowszechnianiu grodziskiej kultury, wszelkiej pomyślności oraz spełniania upragnionego wyjazdu do Argentyny.

Relacja z XV Regionalnego Kongresu Misyjnego

W dniach 14 - 16 czerwca w Parafii pw. Św. Andrzeja Apostoła w Chałupkach Dębnińskich odbył się XV Regionalny Kongres Misyjny, który w tym roku przebiegał pod hasłem „Jedni drugich brzemiona noście” /Ga 6,2a/. Przez te kilka dni mieliśmy wyjątkową okazję obcować z misjonarzami, którzy na krańcach świata niosą ludziom Boga. Kulminacyjne obchody kongresu miały miejsce jak zwykle w niedzielę, 16 czerwca. Uroczystości wieńczącej tegoroczny kongres przewodniczył specjalny gość Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Jan Ozga, który od 1988 roku pełni posługę misyjną w Kamerunie, a od 1997 roku jest Ordynariuszem Diecezji Doume - Abong Mbang.

Niewiele osób zapewne wie, że jest to seminaryjny kolega ks. Jana Szczepaniaka, proboszcza parafii w Chałupkach Dębnińskich, który pochodzi z Woli Raniżowskiej i który wspólnie z proboszczem studiował na jednym roku teologię w Wyższym Seminarium Duchownym w Przemyślu. Wśród pozostałych misjonarzy byli o. Krzysztof Kołodyński SVD, misjonarz z Madagaskaru, o. Stefan Kukuła SVD misjonarz, który posługiwał w wielu krajach – Urugwaju, Argentynie, Rosji i Hiszpanii, s. Agnieszka Podles SSpS misjonarka pracująca obecnie w Polsce, wcześniej na Ukrainie oraz w Paragwaju. Przybyli także świeccy wolontariusze misyjni, a wśród nich m.in: Pan

Kazimierz z Leżajska i Pani Małgorzata z Chęcin, którzy dzielili się swoim świadectwem wiary i posługi na misjach. Wróćmy jednak do początku XV Regionalnego Kongresu Misyjnego. W piątek podczas Mszy Świętej homilię głosił o. Krzysztof Kołodyński SVD, a w sobotę o. Stefan Kukuła SVD. Oprawę muzyczną podczas Eucharystii oraz poprzedzającej ją Adoracji w pierwszy i drugi dzień kongresu przygotowała s. Agnieszka Podles SSpS. Były to dni przepełnione radością, modlitwą i śpiewem w różnych językach. Misjonarze uczyli śpiewu w języku malgaskim, którym posługują się mieszkańcy Madagaskaru i na co dzień nasz rodak o. Zdzisław Grad. Podczas spotkania zachęcali do modlitwy za misję. Wiele ludzi w krajach misyjnych jeszcze nie słyszało o Ewangelii. Potrzeba ciągle misjonarzy, aby jak pisze Św. Paweł „słowo Pańskie rozszerzało się” /2 Tes 3,1/. Niedziela była szczególnym dniem dziękczynienia za dzieło misyjne. Uroczystej koncelebry podczas Mszy Świętej przewodniczył Ksiądz Biskup Jan Ozga. Msza Św. rozpoczęła się uroczystą procesją do Groty Matki Bożej z Lourdes, przy której dzieci komunijne wykonały uroczysty taniec uwielbienia, a następnie ze śpiewem „Wiele jest serc, które czekają na Ewangelię” wszyscy weszliśmy

do Kościoła. Wspólna homilia wszystkich obecnych misjonarzy wygłoszona w kontekście myśli przewodniej: „Przeżywanie wiary na misjach - świadectwo” ukazała nam jak wezwanie do posługi kapłańskiej, zakonnej i misyjnej jest działaniem Ducha Świętego. Misjonarz często styka się z inną kulturą, innym językiem i tradycją, wieloma trudnościami i chorobami, a jednak głoszenie Słowa Bożego jest nadrzędne i najpiękniejsze. W modlitwie wiernych prosiliśmy za Kościół, za rządzących, chorych i cierpiących, za misjonarzy, o nowe powołania, za zmarłych misjonarzy i misjonarki oraz za wszystkich zgromadzonych, aby swoim życiem świadczyli, że są misjonarzami Jezusa i pociągali innych do Niego. Do Ołtarza przyniesione zostały dary ofiarne: globus, kolorowy różaniec misyjny, kosz z owocami, paczka jako symbol wysłanych zabawek i bucików dla biednych dzieci oraz kubki ryżu, wielki but z żółtym kwiatkiem wskazujący na zazdrosną miłość Pana i podziękowanie Bogu za tych, którzy obuli nogi i głoszą Dobrą Nowinę, serca symbolizujące Misyjną Adopcję Serca, flagi ubogich krajów świata, puszki i dary ołtarza. Te symboliczne ofiary mają swoją wymowę. Blisko 3000 dzieci objętych zostało przez okres 18 lat Misyjną Adopcją Serca, niezliczona ilość paczek (ok. 2000 kg) wysłanych plusza-

ków i bućków dla dzieci z tropikalnych krajów. Oprawę Mszy Św. przygotowała Pani organistka Natalia Filip oraz zespół muzyczny „Przyjaciele Misji” z okolic Łańcuta. Wokół Kościoła zostały rozstawione flagi blisko 50 krajów, jako symbol posługi misyjnej na wielu kontynentach. Po zaśpiewaniu pieśni na rozesłanie „Kochany bracie, kochana siostró...” wszyscy udaliśmy się na grochówkę strażacką, którą przygotowali dla nas strażacy z OSP Grodzisko Górne. Kongres Misyjny jako uroczystość o wymiarze ponadlokalnym zgromadził wielu mieszkańców parafii oraz ludzi przybyłych z daleka również tych łączących się z nami podczas transmisji internetowej. Tutejsze Panie z Kół Gospodyń Wiejskich z Chałupek Dębniańskich i Grodziska Nowego przygotowały dla uczestników pyszne ciasta oraz lemoniadę, kawę i herbatę. Po posiłku Pan Kazimierz wraz z o. Krzysztofem zaprezentowali pamiątki z krajów misyjnych. Nie zabrakło też stoisk z literaturą katolicką oraz dewocjonaliami. Na uczestników kongresu czekało pyszne jedzenie, śpiew i dobra zabawa.

Stowarzyszenie Misyjno - Charytatywne Missio Misericordiae składa podziękowanie Druhom z OSP Chałupki Dębniańskie, OSP Grodzisko Nowe, OSP Grodzisko Górne, Paniom z KGW z Grodziska Nowego i Chałupek Dębniańskich oraz wszystkim darczyńcom, którzy przyczynili się do organizacji XV Regionalnego Kongresu Misyjnego. Zachęcamy do odwiedzenia naszej strony internetowej: misje.grodzisko.com

Stowarzyszenie Missio Misericordiae

Zdjęcia: Tadeusz Rup

I Ty możesz pomóc zdobyć wykształcenie dzieciom na Madagaskarze. Wystarczy, że podejmiesz się Misyjnej Adopcji Serca. Napisz do nas, a opowiemy Ci o wszystkim: misje@grodzisko.com

INWESTYCJE W SKRÓCIE

Trwa przebudowa drogi powiatowej relacji Grodzisko Dolne - Chałupki Dębniańskie

Droga powoli nabiera nowych kształtów. Ścieżka pieszo - rowerowa jest ukończona w około 80%. Wzdłuż jej biegu zamontowane zostały barierki bezpieczeństwa w miejscach mogących stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu z powodu znacznego obniżenia terenu względem ścieżki. Widzimy, że niektórymi odcinkami poruszają się już roweryści. Prosimy jednak o rozważę i zachowanie szczególnej ostrożności, ponieważ zarówno droga jak i ścieżka pieszo - rowerowa są nadal placem budowy. W przypadku jakiegokolwiek zdarzenia powodującego obrażenia ciała lub uszkodzenie pojazdu, odpowiedzialność ponosi tylko i wyłącznie osoba korzystająca z infrastruktury. Zarówno droga jak i ścieżka nie zostały jeszcze oddane do użytkowania. Poza tym wykonawca wykonał już zjazdy na posesje z masy bitumicznej, prowadzi prace związane z regulowaniem rowów przydrożnych odprowadzających wodę oraz utwardza skarpy i pobocza drogi. Zakończenie prac drogowych na tym odcinku planowane jest na drugą połowę sierpnia, niemniej jednak będziemy dokładać starań, aby te prace zakończyły się wcześniej.

Rządowy Fundusz
Rozwoju Dróg

POLSKI
ŁĄD

Rozbudowa remizy OSP i ORW - u powoli nabiera finalnego kształtu

Remiza OSP w Grodzisku Górnym

ORW w Laszczynach

Trwają intensywne prace wykończeniowe w części rozbudowywanego budynku ORW w Laszczynach. Obecnie malowane są ściany, układane płytki oraz montowane instalacje i urządzenia.

W budynku remizy OSP w Grodzisku Górnym zamontowane zostały bramy wjazdowe do garaży. Na zewnątrz kończą się prace dociepleniowe. Widzimy już finalny efekt kolorystyki budynku. Wewnątrz prace polegają na malowaniu ścian, układaniu płytek oraz montowaniu drzwi wewnętrznych. Pozostał montaż instalacji elektrycznej oraz wodno - kanalizacyjnej w tej części budynku.

Uczestnicy ORW - u wraz z opiekunami oraz strażacy z Grodziska Górnego będą mogli wprowadzić się do nowych części istniejących budynków jesienią tego roku.

POLSKI
ŁĄD

Przygotowujemy się do wymiany lamp ulicznych na ledowe na terenie gminy

W ostatnim czasie ogłosiliśmy przetarg na wyłonienie wykonawcy, który będzie realizował zapowiadaną przez nas jeszcze w ubiegłym roku wymianę starych sodowych opraw oświetleniowych, na energooszczędne oprawy typu LED w gminie. Wymiana opraw jest częścią realizacji gminnej polityki związanej z ochroną środowiska oraz racjonalnym podejściem do oszczędzania energii elektrycznej. Wymiana opraw pozwoli nam obniżyć rachunki za energię elektryczną, co przełoży się na mniejsze koszty utrzymania systemu. Oszczędności będziemy przeznaczać na dalszą rozbudowę sieci oświetlenia ulicznego na terenie gminy. Prace w terenie planujemy rozpocząć na przełomie roku. Realizacja tej inwestycji jest możliwa dzięki dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych. W ramach tego programu mamy zagwarantowane 80% dofinansowania do inwestycji. Całkowita wartość zadania i kwota dofinansowania będzie znana po rozstrzygnięciu przetargu.

**POLSKI
ŁĄD**

Poprawiamy bezpieczeństwo na naszych drogach

Kolejny raz gmina otrzymała dofinansowanie w kwocie 100 000,00 zł w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022 - 2024”. Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu zrealizujemy projekt pn. „Wzmocnienie bezpieczeństwa na drogach publicznych na terenie Gminy Grodzisko Dolne”, w ramach którego zostanie wybudowane oświetlenie przy drodze gminnej „na Górki” w Grodzisku Dolnym, na odcinku który jest najbardziej niebezpieczny dla pieszych poruszających się po zmroku. Droga jest kręta, górzysta, bardzo wąska i nie ma chodnika, dlatego piesi poruszają się po jezdni. Ponadto doposażymy przejście dla pieszych na drodze powiatowej przy Ośrodku Kultury w Grodzisku Dolnym w interaktywne znaki D6 (znak informacyjny niebieski o przejściu dla pieszych) oraz inteligentne oświetlenie z czujnikami ruchu. Całkowity koszt projektu wyniesie ponad 150 tys. zł. Prace rozpoczną się na wakacjach i potrwać do końca listopada.

Realizacja projektu zakłada dodatkowo prowadzenie spotkań przez funkcjonariuszy policji z uczniami i ich rodzicami na temat zagrożeń w cyberprzestrzeni, uzależnienia od Internetu i innych używek oraz niebezpieczeństw na drodze. Podejmowane przez nas działania pozwolą uzyskać bezpieczną przestrzeń publiczną, a przeprowadzona edukacja przyczyni się do wzrostu świadomości w zakresie niebezpieczeństw czyhających na dzieci i młodzież w sieci i na drodze.

**Razem
bezpieczniej**
im. Władysława Stasiaka

Trwa budowa instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej

Dzięki dofinansowaniu z Rządowego Programu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych montujemy instalacje fotowoltaiczne, które będą zaopatrywać w energię elektryczną m.in: budynek siedziby gminnej spółki komunalnej, oczyszczalnię ścieków w Chodaczowie, tłoczní ścieków do oczyszczalni w Chodaczowie w Grodzisku Dolnym, stację uzdatniania wody w Grodzisku Górnym i w Zmysłówce oraz Urząd Gminy w Grodzisku Dolnym. Instalacje będą miały łączną moc 180 kW i zostały dobrane w sposób optymalny, racjonalny i efektywny, aby zużywać wyprodukowaną energię bez konieczności obciążania sieci energetycznych nadwyżkami produkcji. Inwestycja jest w trakcie realizacji. Panele zostały zamontowane już na budynkach urzędu gminy, spółki komunalnej w Grodzisku Dolnym, na oczyszczalni w Chodaczowie oraz tłoczni w Grodzisku Dolnym. Na części obiektów zostały już uruchomione instalacje. Wykonawcą całej inwestycji na wszystkich obiektach jest firma RED ALERT Paweł Borzęcki z Lublina, a całkowity koszt wynosi 662 478,00 zł. Montaż instalacji fotowoltaicznych to część dużego projektu realizowanego przez gminę i obejmującego również modernizację trzech szkół na terenie naszej gminy. Modernizacją zajmuje się inny wykonawca. Wartość całego projektu to kwota 2 710 895,78 zł, z czego samo dofinansowanie wynosi 2 500 000,00 zł.

**POLSKI
ŁAD**

Otrzymaliśmy dofinansowanie na nowe samochody dla naszych jednostek OSP

W maju otrzymaliśmy wspaniałe informacje o przyznaniu dofinansowania na zakup dwóch nowych wozów strażackich dla naszych jednostek OSP z Grodziska Górnego i Grodziska Dolnego - Miasto. Środki zostały przyznane w ramach działania „Adaptacja do zmian klimatu” realizowanego w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021 - 2027.

Samochody, które zamierzamy kupić dla obu jednostek będą posiadały napęd 4x4 i zbiorniki wodne odpowiednio o pojemności min. 3,5 m³ i 3,0 m³.

Szacowane koszty zakupu każdego z pojazdów wynoszą około 1 265 000 00, zł, z czego dofinansowanie na każdy pojazd opiewa na kwotę 839 979,00 zł, co stanowi 67% kwoty zakupu każdego z pojazdów.

Nowoczesne samochody pożarnicze mają istotny wpływ na funkcjonowanie obu jednostek, które przynależą do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego i są zobligowane do posiadania wyposażenia ratowniczo - gaśniczego na najwyższym poziomie. Jednostki stanowią

często tzw. pierwsze natarcie lub są jedynymi jednostkami, które prowadzą akcje ratowniczo - gaśnicze w przypadku zagrożeń o mniejszej skali. Zakup nowych samochodów będzie stanowić istotne wsparcie i zabezpieczenie mieszkańców gminy przed zdarzeniami losowymi wymagającymi interwencji strażaków.

Fundusze Europejskie
dla Podkarpacia

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

PODKARPACKIE
przestrzeń otwarta

Nowy, lekki samochód ratowniczo - gaśniczy przekazany do jednostki

W ostatnim numerze gazety informowaliśmy o zakupie nowego samochodu ratowniczo - pożarniczego VW Carfer 4X4 dla jednostki OSP Grodziski Górne. Była też relacja z powitania tego samochodu w jednostce. W dniu 12 czerwca miały miejsce ostatnie formalności związane z zakupem pojazdu. Gmina przekazała oficjalnie pojazd na stan jednostki. W jej imieniu dokonał tego Wójt Gminy p. Jacek Chmura wręczając kluczyki do auta Prezesowi jednostki dh Janowi Kosiorowi.

Przypominamy, że zakup samochodu był możliwy dzięki dofinansowaniu z Funduszu Sprawiedliwości w kwocie

300 000,00 zł. Całkowity koszt zakupu pojazdu wyniósł 516 800,00 zł. Pozostałą kwotę tj. 216 800,00 zł pokryła Gmina Grodzisko Dolne. Ważnym uwagą jest podkreślenie, że ten pojazd wyposażony został w system piany sprężonej (CAFS), który służy do gaszenia instalacji fotowoltaicznych i pojazdów elektrycznych.

Ciąg dalszy odbiorów nowych pojazdów użytkowych

W ostatnim czasie wiele się dzieje w obszarze zakupów nowych pojazdów dla gminy. Poza wozami strażackimi, na które otrzymaliśmy dofinansowanie i będziemy wkrótce przystępować do zakupów oraz odbiorem nowego, lekkiego wozu strażackiego z systemem CAFS, w dniu 20 czerwca odebraliśmy nowy samochód do przewozu osób niepełnosprawnych. Będzie on służyć uczestnikom Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce.

Samochód Ford Turneo Custom M1 wyposażony jest w wiele rozwiązań technologicznych wspierających i ułatwiających przewóz osób niepełnosprawnych. Bus jest 9 miejscowy, w tym ma 1 miejsce do przewozu osoby na wózku inwalidzkim. To nowa odsłona sprawdzonego modelu tej marki, która obecna jest na rynku od dawna. Nowy model z 2024 roku, z szeregiem innowacyjnych rozwiązań, jako

pierwszy w Polsce trafił do naszej gminy.

Koszt zakupu samochodu wyniósł 271 830,00 zł. Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych otrzymaliśmy dofinansowanie w kwocie 135 000,00 zł. Resztę kwoty, tj. 136 830,00 zł pokryła gmina.

Kluczyki do samochodu odebrała pani Monika Maj kierownik ośrodka z rąk przedstawiciela firmy GreenWay, dostawcy samochodów użytkowych dla osób niepełnosprawnych. Użytkownikom tego samochodu życzymy komfortowej i bezpiecznej jazdy.

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

W Grodzisku Górnym powstanie suchy zbiornik retencyjny

Pozyskaliśmy dofinansowanie w kwocie 500 000,00 zł na budowę suchego zbiornika retencyjnego w Grodzisku Górnym na działce nr 528/3, na tzw. „Jasieńcu”. Pieniądze pochodzą ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020. Teren objęty inwestycją położony jest w niedalekiej odległości od rzeki Leszczynka i stanowi obszar okresowych podtopień.

W chwili obecnej jesteśmy w trakcie postępowania przetargowego, które ma na celu wyłonienie wykonawcy.

Budowa tego zbiornika będzie miała pozytywny wpływ na nasze środowisko oraz pozwoli zabezpieczyć mieszkańców okolicznych terenów przed podtopieniami.

Zakładana powierzchnia zbiornika wynosi 1 900 m², a pojemność zgromadzonej wody to min. 5 130 m³. Wartość całej inwestycji szacujemy na kwotę około 550 000,00 zł.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Będziemy rozbudowywać przedszkole i szkołę w Grodzisku Dolnym

Końcem maja otrzymaliśmy informację o przyznaniu dofinansowania z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na realizację dwóch projektów infrastrukturalnych w budynku Zespołu Szkół im. JP II w Grodzisku Dolnym. Pierwszy z nich pn. „Pracownie na miarę XXI wieku - rozbudowa Zespołu Szkół w Grodzisku Dolnym” zakłada rozbudowę dwóch kondygnacji istniejącego skrzydła szkoły. Utworzone zostaną w nim trzy nowe pracownie: chemiczna, fizyczna i robotyczna

wraz z zapleczem i wyposażeniem. Nowe pracownie służyć będą do nauczania przedmiotów zgodnie z modelem STEAM - koncepcją edukacji interdyscyplinarnej, w której nauczanie łączy elementy wiedzy teoretycznej z edukacją praktyczną. Drugi projekt pn. „Rozbudowa przedszkola w Zespole Szkół w Grodzisku Dolnym” polegać będzie na stworzeniu strefy i przestrzeni tylko dla dzieci przedszkolnych, z wyłączeniem dostępu do niej uczniów szkoły podstawowej, z odpowied-

nim, oddzielnym zapleczem sanitarnym i szatniowym. Pozwoli to dzieciom na większą samodzielność i swobodę przebywania. Powstaną dwie nowe sale przedszkolne o powierzchni ok. 90 m² w starej części szkoły oraz o powierzchni ok. 70 m² w dobudowanej, nowej części. Większa sala będzie miała możliwość zastosowania ścian przesuwnych (mobilnych), odgradzając pomieszczenie do spania, czy wyciszenia się dla dzieci.

Szacunkowy koszt inwestycji pierwszego projektu wynosi 1 861 746,66 zł, z czego dofinansowanie to kwota 1 582 484,65 zł. Różnicę pokrywa gmina.

Szacunkowa wartość drugiego projektu wynosi 2 406 876,81 zł. Otrzymane dofinansowanie to kwota 2 045 845,28 zł. Różnicę pokrywa gmina.

Z życia Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Grodzisku Dolnym

Raport z działalności spółki w roku 2023

Podstawową działalnością spółki są usługi komunalne, w tym przede wszystkim pobór i dostarczenie wody, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków. Ponadto spółka zajmuje się sprzedażą piasku oraz robotami budowlanymi i remontowymi. Od 2019 roku zarządza również Punktem Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

W roku 2023 spółka sprzedała 198 039 m³ wody oraz przyjęła 136 704 m³ ścieków.

W ubiegłym roku spółka zarejestrowała 23 nowych przyłączy wodociągowych (22 do budynków mieszkalnych i 1 do budynku użytkowego).

Przyłączono do kanalizacji 21 punktów (20 budynków mieszkalnych i 1 budynek użytkowy).

W 2023 roku długość sieci wodociągowej w gminie wynosiła 105,688 km, a kanalizacji wynosiła 131,57 km.

W styczniu ubiegłego roku spółka pod-

pisała umowę z Urzędem Marszałkowskim o przyznanie pomocy na rozbudowę sieci kanalizacyjnej w Laszczynach, Zmysłowie, Opaleniskach i Grodzisku Dolnym oraz rozbudowę sieci wodociągowej w Zmysłowie. Inwestycja realizowana jest w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Spółka otrzymała dofinansowanie wynoszące 100% poniesionych kosztów kwalifikowanych tj. 3 039 874,00 zł. W ramach inwestycji, której planowane jest zakończenie do 31 grudnia 2024 roku wykonane zostanie 12 301 mb sieci kanalizacyjnej oraz 95 mb sieci wodociągowej.

Zbliżamy się do końca rozbudowy oczyszczalni ścieków w Chodaczowie, która w założeniu przejmie całość ścieków z terenu Gminy Grodzisko Dolne i umożliwi zamknięcie starej oczyszczalni ścieków w Grodzisku Dolnym.

Przed nami duże wyzwanie związane

z wymianą wodomierzy we wszystkich gospodarstwach domowych na terenie gminy. Nowe, ze zdalnym odczytem, poprawią standard obsługi systemu wodociągowego oraz przyczynią się do eliminacji źródeł ubytku wody na sieci.

Złożyliśmy również wniosek o dofinansowanie na budowę dwóch nowych studni na ujęciu wody w Grodzisku Górnym. Wybudowanie tych studni będzie mieć kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa zaopatrzenia mieszkańców naszej gminy w pitną wodę.

Rok 2023 był bardzo dobry w aspekcie podejmowanych przez spółkę inicjatyw i realizowanych inwestycji, których celem jest rozwiązywanie wieloletnich problemów dotyczących gospodarki ściekowej i wodnej na terenie Gminy Grodzisko Dolne.

Marek Ordyczyński

Raport z rozbudowy sieci kanalizacyjnej

Od maja 2023 roku spółka realizuje inwestycję rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w kierunku Opalenisk i Zmysłówki. W marcu tego roku Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Leżajsku wydał zgodę na użytkowanie pierwszej części wybudowanej w Opaleniskach sieci kanalizacyjnej i od tego czasu mieszkańcy mogą wykonywać przyłącza swoich nieruchomości do sieci. Przypominamy, iż podłączenie do sieci kanalizacyjnej i związane z tym koszty budowy ponosi właściciel nieruchomości. Spółka do chwili obecnej wykonała przyłącza kanalizacyjne do 20 budynków mieszkalnych. Informujemy, że zgodnie z obowiązującymi przepisami w przypadku istnienia sieci kanalizacyjnej właściciel nieruchomości ma obowiązek się do niej podłączyć. Jedyną możliwością odstępiania od tej zasady jest wtedy, gdy nieruchomość jest już wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków. Reguluje to art. 5 ust. 1 Ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wszelkie informacje dotyczące podłączania do sieci kanalizacyjnej i związane z tym koszty można uzyskać w biurze PGK – Grodzisko Dolne

134, tel: 17 243 64 66 lub kontaktując się z przedstawicielem PGK p. Mariuszem Dubielem - tel. 535 643 388. Zakończenie całej inwestycji powinno nastąpić w tym roku.

Marek Ordyczyński

Zapraszamy nad zalew „Czyste”

W dniu 22 czerwca rozpoczęliśmy kolejny sezon kąpielowy nad naszym zalewem. Zapraszamy wszystkich mieszkańców, turystów i miłośników wody, plaży i aktywnego wypoczynku do Grodziska. Nad zalewem jak co roku zostało wydzielone miejsce do kąpiei, nad którym czuwają ratownicy codziennie w godzinach od 11:00 do 19:00. W sąsiedztwie kąpieliska znajduje się budynek informacji turystycznej z zapleczem sanitarnym oraz dwiema przebieralniami dla wypoczywających. Udostępnione zostały także przenośne toalety. Wszystkich amatorów wody i słońca prosimy o dbanie o porządek i nie zostawianie śmieci. Kosze opróżniane są na bieżąco przez gminne służby porządkowe. Może jednak zdarzyć się tak, że jakiś koszt jest zapłacony i nie został opróżniony. Prosimy wtedy o telefon do urzędu gminy

(17 242 82 65 wew. 152 lub 161). Wypoczywający nad naszym zalewem mają do dyspozycji dwa punkty gastronomiczne z napojami, lodami i przekąskami. Przypominamy, że w strefach wyznaczonych na plażowanie zabronione są jazdy rowerami, motocyklami i quadami. Zabronione jest również spożywanie alkoholu. Plaża jest miejscem publicznym. Reagujemy na niebezpieczne

zachowania innych osób, zgłaszając je na nr alarmowy 112 oraz pamiętajmy o bezpieczeństwie swoim i swoich dzieci. W okresie wakacyjnym we współpracy z policją miejsce to będzie poddawane większej niż zazwyczaj kontroli, tak aby wszyscy czuli się bezpiecznie. Sezon kąpielowy potrwa do końca wakacji i zakończony zostanie w niedzielę 1 września.

Zdj. Kamil Szczepanik

Bezpieczeństwo nad wodą to podstawa

Kolory flag na kąpielisku

Biała Flaga - można się kąpać

Kąpielisko jest nadzorowane przez ratowników wodnych i można wchodzić do wody.

Czerwona flaga - bezwzględny zakaz kąpiei

Kąpielisko jest nadzorowane, ale nie można wchodzić do wody.

Brak flagi - kąpielisko bez nadzoru ratownika

Możliwe powody zakazu kąpiei:

- * temperatura wody poniżej 14 °C
- * widoczność ograniczona do 50 m
- * szybkość wiatru przekracza 5 stopni w skali Beauforta
- * trwająca akcja ratownicza
- * występowanie chemicznego lub biologicznego skażenia wody
- * występowanie wyładowań atmosferycznych np. burza

Korzystając z letniego wypoczynku nad wodą pamiętajmy aby nigdy, nawet na chwilę, nie zostawiać dzieci bez opieki.

Przyczyną niebezpiecznych sytuacji nad wodą jest zwykle lekkomyślność i brak wyobraźni. Skoki do nieznannej wody, kąpiele w niebezpiecznych miejscach, ignorowanie znaków oraz ostrzeżeń ratowników nie należą do rzadkości. Wielu nieszczęśliwych

zdarzeń można uniknąć, rozważnie korzystając z plaży oraz kąpielisk.

Często popełnianym błędem przez plażowiczów jest wskakiwanie do wody, gdy ciało jest rozgrzane od słońca. Nie zdajemy sobie sprawy z tego, że grozi to wstrząsem termicznym, skurczem, omdleniem, a nawet zatrzymaniem akcji serca, dlatego należy stopniowo ochładzać organizm zwłaszcza głowę, kark i klat-

kę piersiową. Powinniśmy też unikać wchodzenia do wody na czczo oraz bezpośrednio po posiłku.

Sz szczególnie niebezpieczne jest wchodzenie do wody po spożyciu alkoholu. Statystyki są przerażające. **Co czwarta ofiara utonięcia była pod wpływem alkoholu.** Ratownicy przestrzegają, że nawet niewielka dawka alkoholu może spowodować niewłaściwą ocenę sytuacji i własnej sprawności, a także zaburzyć orientację czasową oraz przestrzenną, co w wodzie jest niezwykle niebezpieczne.

Aby wypoczynek nad wodą nie zmienił się w tragedię przestrzegaj kilku bardzo ważnych zasad:

1. Kąp się wyłącznie na kąpieliskach strzeżonych przez ratowników.
2. Przestrzegaj regulaminów kąpielisk oraz zaleceń ratowników.
3. Nigdy nie wchodź do wody po spożyciu alkoholu i innych używkach.
4. Nie wchodź do wody bezpośrednio po posiłku.
5. Nie wykonuj skoków do wody, w szczególności „na główkę”.
6. Wchodź do wody powoli, przyzwyczajając stopniowo ciało do temperatury wody, aby uniknąć szoku termicznego.
7. Korzystając ze sprzętów wodnych zawsze noś kamizelkę asekuracyjną.
8. Zapisz w telefonie numery alarmowe **601 100 100** i **112** aby szybko wezwać pomoc.
9. Zawsze reaguj gdy widzisz sytuację mogącą mieć wpływ na zagrożenie życia.
10. Nie przeceniaj swoich umiejętności.
11. Pamiętaj – człowiek tonie „po ciachu”, nie macha rękami i nie wzywa pomocy, dlatego czujnie obserwuj, co się wokół Ciebie dzieje i wzywaj pomoc, gdy zauważysz coś niepokojącego.

601 100 100 - numer alarmowy nad wodą

112 - numer alarmowy ogólny

PIERWSZA POMOC NAD WODĄ

Znajomość podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy nad wodą oraz sposobu zachowania się w przypadku, gdy znajdziemy się w niebezpiecznej sytuacji, może uratować życie tonącemu i osobom, które same zaczynają tonąć.

Kiedy widzisz tonącego...

WEZWIJ POMOC

01

Zawołaj ratownika.
Zadzwoń pod numer alarmowy **112** lub **601 100 100** (WOPR).

02

Poproś o pomoc inne osoby będące w pobliżu.

03

Pamiętając o swoim bezpieczeństwie, spróbuj udzielić pomocy z brzegu poprzez podanie tonącemu gałęzi, wiośła lub ręcznika.

04

Po wyciągnięciu osoby tonącej z wody, sprawdź jej oddech. Jeśli poszkodowany nie oddycha, rozpocznij resuscytację – uciskaj klatkę piersiową do przyjazdu karetki lub powrotu czynności życiowych.

Pamiętaj!

Dzwoniąc po pomoc:

- opisz dokładnie sytuację, liczbę poszkodowanych i ich stan,
- podaj miejsce zdarzenia – miejscowość, adres,
- przedstaw się,
- podaj swój numer telefonu.

Po wyciągnięciu na brzeg osoby nieprzytomnej należy sprawdzić czy oddycha. Przyłóż twarz do jego twarzy. Obserwuj klatkę piersiową lub połóż na niej rękę. Jeżeli nie czujesz lub nie słyszysz oddechu, a klatka piersiowa się nie unosi odchyl jego głowę do tyłu i rozpocznij resuscytację:

1. Uklęknij obok poszkodowanego i umieść nasadę jednej dłoni na środku klatki piersiowej poszkodowanego, czyli w dolnej połowie mostka. Umieść nasadę drugiej dłoni na pierwszej i spleć palce. Staraj się utrzymać wyprostowane łokcie.

2. Wykonaj 30 ucisków klatki piersiowej poszkodowanego na głębokość ok. 5 cm w tempie 100–120 uciśnień/min.

3. Po wykonaniu 30 ucisków przejdź do wykonania 2 oddechów ratunkowych. Naciśnij skrzydełka nosa poszkodowanego, używając swojego palca wskazującego i kciuka. Weź normalny wdech i szczelnie obejmij swoimi ustami usta poszkodowanego. Wykonaj spokojny, normalny wdech trwający ok. 1 sekundy, równocześnie obserwując unoszenie się klatki piersiowej poszkodowanego. **UWAGA!** jeśli jest to obca tobie osoba lub masz opory związane z higieną, nie musisz wykonywać wdechów. Wystarczy, że będziesz uciskał klatkę piersiową cały czas.

4. Jeśli w pobliżu znajduje się defibrylator AED użyj go jak najszybciej.

5. Kontynuuj udzielanie pierwszej pomocy aż do przyjazdu ambulansu lub do momentu, aż u poszkodowanego powrócą funkcje życiowe. Jeśli poszkodowany odzyska oddech, połóż go w pozycji bocznej bezpiecznej.

Ważne! Nasze kąpielisko posiada defibrylator AED
- znajduje się on u ratowników.

trzeźwo
myślę

Wyniki wyborów do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 9 czerwca 2024 roku - dane statystyczne z gminy

Frekwencja w naszej gminie wyniosła 37,18% i wydano 2 338 kart do głosowania na ogólną liczbę uprawnionych do głosowania 6 289 osób. Nie była to najniższa i nie najwyższa frekwencja w naszym powiecie. Najmniej uprawnionych osób do głosowania poszło w gminie Kuryłówka (35,88%), a najwięcej w Mieście Leżajsk (42,97%).

Wyniki głosowania w gminie na poszczególne komitety wyborcze

Komitet	% oddanych głosów	Liczba głosów
Prawo i Sprawiedliwość	64,36%	1 497
Konfederacja Wolność i Niepodległość	16,29%	379
Koalicja Obywatelska	15,39%	358
Trzecia Droga/PSL	2,24%	52
Pozostałe Komitety	1,72%	40

Kandydaci z najwyższą liczbą głosów w gminie

Kandydat	Komitet	Liczba głosów	Mandat
Daniel Obajtek	PiS	796	Tak
Tomasz Buczek	Konfederacja	249	Tak
Marcin Warchoł	PiS	202	Nie
Władysław Ortyl	PiS	195	Nie
Zbigniew Trębacz	KO	193	Nie
Elżbieta Łukacijewska	KO	142	Tak
Bogdan Rzońca	PiS	128	Tak
Ewa Leniart	PiS	127	Nie

Analizując wyniki wyborów jakie miały miejsce w ostatnim czasie, począwszy od krajowych wyborów parlamentarnych, które odbyły się w październiku ubiegłego roku przez wybory samorządowe z kwietnia tego roku i czerwcowe do Parlamentu Europejskiego należy stwierdzić, że te ostatnie miały najgorszą frekwencję wyborczą w naszej gminie.

W wyborach do Sejmu i Senatu RP frekwencja wynosiła 69,43%, w wyborach samorządowych 52,87%, a w wyborach do PE 37,18%. Porównując te wskaźniki łatwo stwierdzić, że nasza aktywność obywatelska w porównaniu do wyborów z ubiegłego roku spadła prawie o połowę. Czynnikiem takiego stanu rzeczy jest zapewne wiele. Jednym z nich jest brak naszego bezpośredniego utożsamiania się z kreowa-

ną polityką na poziomie ponad krajowym. Zdaniem badaczy wyborcom trudno jest przełożyć wagę oddawanego głosu na kandydata do PE z czynnikami sprawczym w postaci późniejszego wpływu tego kandydata na skuteczne dbanie o bezpośrednie interesy wyborców. Brak tego związku, chociaż nieuzasadniony, powoduje naszą absencję w wyborach.

Drugim czynnikiem jest również sposób prowadzonej kampanii wyborczej przez kandydatów. Są to najczęściej osoby z pierwszych stron gazet i ekranów telewizji, tzw. kandydaci bilbordowi. Brak wystarczającej ilości bezpośrednich spotkań z wyborcami w czasie trwania kampanii z uwagi na duże okręgi wyborcze powoduje również, że jest utrudnione lub niemożliwe nawiązanie z wyborcami nici akceptacji i zro-

zumienia zamierzeń i programu kandydata i ugrupowania, które reprezentuje.

Niemniej jednak warto zwrócić uwagę, że wybory do PE są bardzo ważne dla nas wszystkich. Obecnie wiele decyzji zapada właśnie w tamtym miejscu. Wiele inwestycji i programów, które realizują samorządy, organizacje pozarządowe i podmioty gospodarcze jest finansowanych z programów unijnych, o których przeznaczeniu i wysokości środków decydują właśnie osoby zasiadające w PE. O tym, jak osobście doświadczamy korzyści ze wsparcia unijnego świadczą realizowane inwestycje w naszej gminie, o których piszemy w każdym numerze gazety grodziskiej. Każda nasza inwestycja jest możliwa w dużej mierze dzięki pozyskanym środkom unijnym.

OBWIESZCZENIE

w sprawie zarządzenia wyborów sołtysów w Gminie Grodzisko Dolne

Wybory sołtysów w Gminie Grodzisko Dolne odbędą się w dniu 25 sierpnia 2024r. (niedziela) w godz. 8:00 do 16:00 we wszystkich sołectwach gminy, tj.: sołectwie Grodzisko, sołectwie Grodzisko Dolne, sołectwie Grodzisko Górne, sołectwie Grodzisko Nowe, sołectwie Chodaczów, sołectwie Laszczyny, sołectwie Opaleniska, sołectwie Zmysłówka, sołectwie Grodzisko Podlesie oraz w sołectwie Wólka Grodziska.

Pełnomocnikiem Wójta Gminy ds. wyborów sołtysów została Pani Barbara Majkut - pracownik ds. Obsługi Biura Rady Gminy w Urzędzie Gminy Grodzisko Dolne (tel: 17 242 82 65 wew. 211 w godz: 7:30 - 15:30)

Zgłoszenia kandydata na sołtysa wraz z oświadczeniem kandydata o wyrażeniu zgody na kandydowanie i listą, co najmniej 25 uprawnionych mieszkańców sołectwa, popierających jego kandydaturę **należy składać do Pełnomocnika w terminie do dnia 2 sierpnia 2024r. do godz. 15.30.**

Wzory dokumentów do pobrania, niezbędnych do zgłoszenia kandydata znajdują się na stronie internetowej gminy w zakładce „Komunikaty” lub w Biurze Rady Gminy Grodzisko Dolne (pokój 11 w urzędzie gminy).

W terminie do dnia 2 sierpnia 2024r. do godz. 15.30 można również zgłaszać Pełnomocnikowi kandydata lub kandydatów (jednego lub dwóch) na członków sołeckiej komisji wyborczej.

Lista zarejestrowanych kandydatów na sołtysów w poszczególnych sołectwach Gminy Grodzisko Dolne zostanie podana do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia w terminie do dnia 9 sierpnia 2024r. W tym terminie zostanie również podany do publicznej wiadomości skład sołeckich komisji wyborczych.

Granice obwodów głosowania i miejsce siedziby Sołeckiej Komisji Wyborczej w poszczególnych sołectwach Gminy Grodzisko Dolne wraz z informacją o lokalach dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych.

Sołectwo	Granice obwodów głosowania	Siedziba Sołeckiej Komisji Wyborczej
GRODZISKO	wieś: Grodzisko Dolne nr 208; od nr 214 do nr 408 wieś: Grodzisko Górne: od nr 1 do nr 59	Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym; Grodzisko Dolne 332
GRODZISKO DOLNE	wieś: Grodzisko Dolne od nr 1 do nr 207; od nr 209 do nr 213; od nr 409 do końca	ZS im. JP II w Grodzisku Dolnym; Grodzisko Dolne 150
GRODZISKO GÓRNE	wieś: Grodzisko Górne od nr 59A do nr 503B; od nr 526 do końca	ZS im. prof. Fr. Leji w Grodzisku Górnym; Grodzisko Górne 503
GRODZISKO NOWE	wieś Grodzisko Nowe od nr 1 do końca	Dom Wiejski w Grodzisku Nowym; Grodzisko Nowe 274
CHODACZÓW	wieś Chodaczów od nr 1 do końca	Szkoła Podstawowa w Chodaczowie; Chodaczów 59A
LASZCZYNY	wieś Laszczyny od nr 1 do końca	Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach; Laszczyny 62
OPALENISKA	wieś: Opaleniska od nr 1 do końca	Szkoła Podstawowa w Opaleniskach; Opaleniska 82A
ZMYSŁÓWKA	wieś: Zmysłówka od nr 1 do końca	Szkoła Podstawowa w Opaleniskach; Opaleniska 82A
GRODZISKO PODLESIE	wieś Grodzisko Podlesie: od nr 1 do końca wieś: Grodzisko Górne od nr 504 do nr 525A	Filia Środowiskowego Domu Samopomocy w Zmysłówce; Zmysłówka 68
WÓŁKA GRODZISKA	wieś: wólka Grodziska od nr 1 do końca	Szkoła Podstawowa w Wólce Grodziskiej Wólka Grodziska 116B

Na podstawie Zarządzenia Nr 42/24 Wójta Gminy Grodzisko Dolne z dnia 21 czerwca 2024r. w sprawie zarządzenia wyborów sołtysów w Gminie Grodzisko Dolne.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE - WYBRANE ZAGADNIENIA

Od tego numeru zajmiemy się tematem schronienia i ewakuacji.

Jest to temat bardzo szeroki i obejmuje kilka rodzajów ewakuacji. Inne zasady związane są z opuszczeniem miejsca pobytu i zamieszkania w przypadku nagłego zdarzenia zewnętrznego, kryzysowej sytuacji (np. powódź, konflikt zbrojny, epidemia), która wymusza na nas opuszczenie miejsca na bliżej nieokreślony czas, a inne w przypadku krótkotrwałego opuszczenia miejsca, w którym się znajdujemy (miejsce pracy, szkoła, urząd, sklep itp).

W tym numerze napiszemy o ewakuacji wymuszającej na nas opuszczenie miejsca zamieszkania na bliżej nieokreślony czas.

Działania prewencyjne

W przypadku sytuacji zagrożenia zewnętrznego np. konflikt zbrojny, pamiętaj o:

- zapasach żywności

Każda poważna kryzysowa sytuacja (np. wojna, powódź) niesie za sobą ryzyko utrudnionego dostępu do jedzenia i wody pitnej. Aby przetrwać tydzień czasu bez bieżącego źródła wody należy wcześniej zabezpieczyć 14 litrów wody na jedną osobę w rodzinie. Awaryjne zapasy żywności powinny być przechowywane w chłodnym, suchym i ciemnym miejscu (np. piwniczka). Powinny to być produkty z długą datą ważności, które można zjeść na zimno (batony, konserwy, dania gotowe np. bigos, klopsy, fasolka i suche pieczywo).

- **notatniku z danymi adresowymi i nr telefonów do osób bliskich lub u których możesz otrzymać pomoc.**

- **zasadzie ograniczonego zaufania wobec osób obcych.**

W sytuacji kryzysu i wojny ważne jest otaczać się ludźmi, do któ-

rych mamy pełne zaufanie. Uważaj na osoby, które zachowują się podejrzanie i próbują pozyskać wiarygodne informacje o tym gdzie pracujesz, czy znasz kogoś odpowiadającego za bezpieczeństwo w okolicy itp. Poinformuj niezwłocznie urząd gminy, policję lub wojsko o podejrzanych osobach, sytuacjach i zachowaniach.

- zapasach paliwa

Jeżeli to możliwe trzymaj w garażu kanister z paliwem do samochodu min. 15 litrów. Może przydać się w przypadku konieczności nagłego wyjazdu, zwykłego przemieszczania się do pracy lub w innych sprawach prywatnych w sytuacji ogólnej paniki związanej z dostępnością paliwa na stacjach. Dobrym nawykiem jest tankowanie baku pojazdu do pełna i uzupełnianie paliwa kiedy wskaźnik jego poziomu osiągnie połowę zbiornika (pamiętamy sytuację z początku wojny w Ukrainie, kiedy to pierwsze dni konfliktu naznaczone były bardzo dużym niepokojem Polaków. W ciągu pierwszej doby i w następnych dniach od wybuchu konfliktu nasze stacje paliw borykały się z bardzo dużymi kolejkami kierowców do dystrybutorów. Brakowało paliwa w zbiornikach na stacjach benzynowych oraz wprowadzano prewencyjne ograniczenia ilości jednorazowo tankowanego paliwa. Gdyby tamto zagrożenie było rzeczywiście wymierzone w nasz kraj wiele osób z powodu braku paliwa nie mogłoby skutecznie ewakuować się własnym samochodem z miejsca objętego konfliktem zbrojnym. Te dni pokazały, że wielu kierowców jeździ na tzw. rezerwie. To bardzo duże ryzyko w sytuacji zagrożenia).

- **sprawnym zapasowym kole i kluczach do jego wymiany**

Pamiętaj o okresowym sprawdze-

niu poziomu powietrza w kole i posiadaniu właściwych kluczy do jego odkręcenia. Często wozimy koło zapasowe w samochodzie i nie zwracamy uwagi czy jest nabite i wyważone. Powietrze w kole z czasem uchodzi i to czy możemy je wykorzystać dowiadujemy się często np. na autostradzie, kiedy chcemy je wymienić. Okazuje się wtedy, że mimo iż go posiadamy nie nadaje się do użytku z powodu braku powietrza. Podobna sytuacja ma miejsce z kluczami. Wiele osób myśli, że wystarczy mieć jeden uniwersalny klucz, który pasuje do wszystkich pojazdów. Tak nie jest. Klucz musi być zgodny z marką i modelem pojazdu.

- papierowej mapie

W sytuacji zagrożenia system GPS może nie działać i niemożliwym będzie korzystanie z map internetowych.

- wyposażeniu samochodu

Do auta powinieneś zabrać koce, jedzenie, wodę, przenośną kuchenkę gazową z butlą i głębokie naczynie do gotowania, łom, siekiere, apteczkę pierwszej pomocy, podstawowe leki przeciwbólowe i na przeziębienie.

Ewakuacja

* przebierz się w ubranie zapewniające ochronę (odporne na przemakanie) – pamiętaj o kurtce, butach z grubą podeszwą i czapce.

* zabierz przygotowany wcześniej plecak ewakuacyjny (co się w nim powinno znajdować pisaliśmy w poprzednim numerze gazety)

* przed wyjściem zabezpiecz swój dom – zakręć zawory wody i gazu, odłącz wszystkie urządzenia elektryczne, zamknij drzwi na klucz;

* jeśli spóźnisz się na zorganizowany przez służby/administrację transport z miejsca ewakuacji – idź pieszo;

* jeśli zdecydujesz się na indywidualną ewakuację, podróżuj z rodziną jednym samochodem. Ograniczysz ryzyko rozdzieleni członków rodziny.

* znajdując się w drodze wykonuj polecenia służb kierujących ewakuacją, zwracaj uwagę na znaki drogowe i ograniczenia w poruszaniu się, korzystaj z zalecanych przez służby tras, inne drogi mogą być zablokowane. Unikaj dróg nieznanymi, nie przejeżdżaj w pobliżu strategicznych obiektów np. baza wojskowa, gazowania, zakład energetyczny, wodociągowy itp.

* w trakcie ewakuacji miej włączone radio w samochodzie. Ogólnopolskie stacje radiowe Polskiego Radia (Jedynka, Dwójka, Trójka) są obowiązane przekazywać bezpośrednie komunikaty o aktualnej sytuacji związanej z występującym zagrożeniem z Centrum Zarządzania Kryzysowego najwyższych organów państwa. Z zagranicznych agencji należy wymienić BBC News, Reuters oraz Interfax.

* miej ułożony przynajmniej w głowie plan dotarcia do miejsca przeznaczenia, zarówno główny jak i awaryjny. Omów ten plan z rodziną i bliskimi. Każdy musi go znać. Przyda się w sytuacji kiedy zajdzie konieczność waszego rozdzielenia się. Wszystkie osoby powinny postępować zgodnie z założonym wspólnie planem. Po ewentualnym rozdzieleniu was nie powinniście go zmieniać. Jeżeli miejscem dotarcia jest określony adres to powinniście uznawać go za wiążący do momentu osiągnięcia celu.

* celem ewakuacji w pierwszej kolejności powinno być dotarcie do twojej

rodziny lub znajomych, którzy mieszkają min. 300 km od miejsca zagrożenia. W przypadku konfliktu zbrojnego ta odległość jest uważana za bezpieczną i znajdującą się poza zasięgiem działań zbrojnych na linii frontu.

* ewakuując się nie zapominaj o podstawowych dokumentach określających waszą tożsamość (dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, legitymacja szkolna). To niezbędne dokumenty o które będziesz proszony przy każdej kontroli, wizycie w urzędzie lub w miejscu udzielania pomocy ewakuowanym.

Schronienie w miejscu zamieszkania

Jeżeli decydujemy się pozostać w miejscu zamieszkania powinniśmy stosować działania prewencyjne, które opisaliśmy wcześniej. One są niezależne od formy wyboru naszego zabezpieczenia się przed zagrożeniem.

Zostając w domu musimy być dodatkowo przygotowani na przerwy w dostawie gazu, prądu, wody i nieczynną kanalizację. Brak podstawowych usług komunalnych, których istnienia na co dzień nie zauważamy może być dla nas utrapieniem. Musimy sobie z tym poradzić sami. W tym celu warto mieć w domu zapas drewna na opał na jeden sezon do ogrzewania jednego pomieszczenia, w którym będziemy przebywać (gotować, spać, spędzać czas). Ponadto łatarki, agregat prądotwórczy na paliwo i świeczki.

Ważne jest posiadanie miejsca stałego, terminowego i krótkotrwałego

schronienia. To piwnica lub pomieszczenie w centralnym miejscu domu na parterze z dala od okien np. łazienka, do którego możemy bardzo szybko, bez zastanowienia się udać. Warto mieć również schronienie awaryjne, z którego korzystać będziemy tylko z sytuacji kiedy to pierwsze podstawowe nie będzie nadawało się do użytku. W tych miejscach zazwyczaj nie gromadzimy zapasów jedzenia lub innych rzeczy potrzebnych do przeżycia, ich zadanie polega na pobycie krótkotrwałym (max. kilka godzin od momentu uruchomienia alarmu przez służby).

Żyjąc na co dzień w miejscu zagrożenia nie ubieraj się „krzykliwie” i „militarnie”. Twój ubiór nie powinien zwracać niczyjej uwagi. Najlepszymi kolorami są odcienie szarości i ciemne, najlepiej używane, bez szczególnych znaków. Unikaj wychodzenia z domu, jeżeli tego nie potrzebujesz, nie poruszaj się po drogach publicznych po zmroku. Chodząc ulicą nie przyglądaj się zbyt długo innym osobom, nie dyskutuj i nie wdawaj się w potyczki słowne, nie fotografuj, nie notuj, żebyś nie wzbudził podejrzeń w stosunku do swojej osoby.

W zakresie pozyskiwania informacji o sytuacji jaka panuje wystarczy, że będziesz posiadał w domu radio nawiązane do odbiór polskich kanałów radiowych nadawców publicznych.

*Artykuł powstał
w oparciu o materiały*

Rządowego Centrum Bezpieczeństwa

KILKA SŁÓW O ZDROWIU

E-papierosy - niepokojący nałóg młodych ludzi

W dniu 31 maja obchodziliśmy Światowy Dzień bez Tytoniu. Tegorocznym tematem przewodnim było podkreślenie szkodliwego wpływu nikotyny na młodzież oraz zwrócenie uwagi na manipulacyjne praktyki przemysłu tytoniowego, który celowo kieruje swoje produkty do młodych ludzi.

Statystyki są przerażające. E-papierosy są najpopularniejszą używką nikotynową wśród młodzieży w wieku szkolnym. Do ich codziennego używania przyznaje się blisko połowa uczniów (47,6%), co piąty (21,3%) sięga po e-papierosy jednorazowe – głównie ze względu na szeroką dostępność oraz atrakcyjne, słodkie smaki. Dominującym czynnikiem sięgania przez młodych ludzi po wyroby z nikotyną jest szukanie sposobu na rozładowanie stresu (34% wskazań). Ponad 7 na 10 (76,7%) uczniów biorących udział w badaniu ma już za sobą inicjację nikotynową, a co dziesiąty uczeń (11,4%) stwierdza, że codziennie pali tradycyjne papierosy. - *Badanie przeprowadzone na zlecenie Rzecznika Praw Dziecka.*

E-papieros to nowoczesne urządzenie, które traktowane jest jako alternatywa dla tradycyjnych papierosów. Na e-papierosy przechodzą często też ludzie walczący z nałogiem. W przestrzeni publicznej funkcjonuje powszechny mit, że e-papierosy pomagają w tej walce. Badania naukowe nie potwierdzają tej opinii. E-papieros mimo, że nie wydziela dymu jego stosowanie jest równie szkodliwe dla organizmu jak palenie tradycyjnych papierosów. W płynach stosowanych do e-papierosów znajdują się m.in. glikol propylenowy i gliceryna. Zaliczane są do grupy alkoholi. W związku z tym, że wszystkie substancje zawarte w płynie do e-papierosa są podgrzewa-

ne, wyższa temperatura sprawia, że te substancje stają się toksyczne. Płyny stosowane w e-papierosach mogą mieć w swoim składzie również nikotynę.

Bardzo niepokojący jest fakt, że nieletni nie mają większego kłopotu z zakupem elektronicznego papierosa.

Mimo formalnego prawnego zakazu takiej sprzedaży – kupuje je aż 56% palących 16 i 17 - latków. Dla 3% z nich e-papierosy kupują rodzice, a 36% korzysta z pomocy pełnoletnich znajomych.

Palenie e-papierosów zwiększa występowanie ataków serca nawet o 60% oraz udarów i zawałów serca o 71%. Do skutków ubocznych palenia e-papierosów zaliczamy:

- zwężenie dróg oddechowych (w takim samym stopniu, jak przy paleniu zwykłego papierosa),
- wzrost ciśnienia krwi,
- przyspieszenie bicia serca,
- zmniejszenie elastyczności naczyń krwionośnych.

Źródło: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

Energetyki wciąż dużym problemem wśród młodzieży

Pozostając w temacie nałogów młodych ludzi zwracamy również uwagę na wyniki Najwyższej Izby Kontroli (NIK), która sprawdziła jak w naszym województwie podchodzi się do spożywania przez młodzież szkodliwych dla ich zdrowia napojów energetycznych.

Spożywanie „energetyków” to obecnie bardzo duży problem, który zdaniem specjalistów zagraża nie tylko zdrowiu ale i życiu młodych ludzi.

Według przeprowadzonych badań wśród 25 555 uczniów szkół z terenu woj. podkarpackiego i ich rodziców, aż 37,4% populacji uczniów zadeklarowało, że pije takie napoje. Wraz z wie-

kiem rosła liczba wypijanych energetyków. Więcej, niż jeden napój dziennie piło 63,5% uczniów szkół średnich, w skrajnych przypadkach było to nawet 10 napojów. Jak wynika z badania rodzice nie mieli wiedzy i byli nieświadomi skali spożycia napojów energetyzujących przez ich dzieci. Stopień niewiedzy był najwyższy wśród rodziców najmłodszych uczniów. - *synteza wyników kontroli NIK.*

Napoje energetyczne przeznaczone są wyłącznie dla osób dorosłych i nie powinny być spożywane przez dzieci i młodzież, ponieważ zawierają składniki, które przyjmowane w dużych ilościach, zwłaszcza przez osoby o małej masie ciała (jak dzieci), mogą doprowadzić do przekroczenia dawek, przy których obserwuje się efekty toksyczne.

Co powoduje energetyk w naszym organizmie?

- przyspieszenie akcji serca,
- migotanie przedsionków serca,
- arytmie serca
- wzrost ciśnienia krwi,
- odwodnienie,
- zgagę,
- osłabienie pracy mózgu,
- poczucia niepokoju i bezsenność,
- w skrajnych przypadkach zawał serca i udar.

Od 1 stycznia 2024 roku napoje energetyczne są traktowane na równi z alkoholem i papierosami - nie kupią ich osoby poniżej 18 roku życia. Zabroniona jest również sprzedaż takich napojów w punktach gastronomicznych. Sprzedawca, który sprzedaje takie napoje osobom nieletnim podlega odpowiedzialności karnej.

Rowerem po zdrowie

Rower to znakomita alternatywa podróżowania. Okazjonalną jazdę samochodem do sklepu lub do kościoła warto zamienić właśnie na rower, gdyż korzyści z tego dla naszego zdrowia są przeogromne. Jazda na rowerze to aktywność, którą mogą praktykować niemal wszyscy, starsi i młodszy, ponieważ nie obciąża naszych stawów. Godzina jazdy na rowerze pozwala spalić nawet 500 kalorii, co stanowi doskonałą formę treningu. Korzyści z regularnej jazdy na rowerze jest wiele:

- * pozwala zrzucić zbędne kilogramy,
- * wysmukla sylwetkę i wyrzeźbia mięśnie,
- * zwiększa pojemność płuc i wydolność oddechową,
- * zmniejsza ryzyko urazów mięśniowo-szkieletowych,
- * zwiększa odporność,
- * poprawia wydolność serca i całego układu krążenia - zmniejsza ryzyko chorób serca nawet o 50%,
- * obniża poziom „złego” cholesterolu LDL i podwyższa poziom „dobrego” cholesterolu HDL,
- * poprawia jakość snu,
- * obniża poziom kortyzolu, czyli hormonu stresu.

Wybierając się na rower po zmroku, pamiętaj o sprawnym oświetleniu roweru i o odblaskach.

Wsiadając na rower dobrym rozwiązaniem jest również zakładanie kamizelki odblaskowej. Ten nawyk próbujemy zaszczepiać szczególnie w naszych dzieciach.

Dzięki kamizelce odblaskowej już z około 150 metrów jesteś widoczny dla innych uczestników ruchu.

Życie w stresie życiem w kryzysie

Życie i funkcjonowanie w dzisiejszych czasach jest coraz trudniejsze i wymagające. Często dotyczą nas sytuacje kryzysowe, z którymi nie potrafimy sobie poradzić i tracimy nadzieję. Pojawiają się wtedy czarne, rezygnacyjne, a nawet samobójcze myśli.

W Polsce każdego dnia umiera śmiercią samobójczą 14 osób, czyli około 5 tysięcy osób rocznie (najczęściej są to mężczyźni i osoby w wieku produkcyjnym 30 - 70 lat). Dużym problemem zdrowia publicznego są samobójstwa dzieci i młodzieży w wieku 12 - 18 lat. Śmiercią samobójczą ginie w Polsce ok. 100 nastolatków rocznie.

Samobójstwo to śmierć, której możemy zapobiec. Bądźmy wrażliwi na siebie nawzajem. Korzystajmy z pomocy specjalistów.

Złe samopoczucie, stres, fobie lub poczucie lęku dotyczą człowieka, który cierpi na zaburzenia zdrowia psychicznego. O ile my, dorośli znamy te pojęcia i potrafimy wyjaśnić dlaczego tak się czujemy, to warto zastanowić się czy dla naszych dzieci są one również zrozumiałe.

Z pomocą w zrozumieniu i rozeznaniu sytuacji psychicznej naszych bliskich przychodzi nam zasada „czterech zetek”:

1. **Zauważ** - powiedz głośno o tym co widzisz, np. że dziecko lub inny domownik jest smutny, że ciągle płacze.
2. **Zapytaj** - zaproś do rozmowy, zapytaj co możesz zrobić lub jak możesz pomóc.
3. **Zaakceptuj** - zaakceptuj wszystko co usłyszysz. Nie przedstawiaj kontrargumentów, nie przekonuj, że według ciebie jest inaczej.
4. **Zareaguj** - zapewnij fachową pomoc, umów na wizytę u psychologa, porozmawiaj z wychowawcą w szkole. Często pierwsze niepokojące objawy kryzysu są subtelne i łatwo je przeoczyć. Zmiany apetytu, trudności w zasypianiu, czy nawet uczucie ogólnej

niechęci do życia - to mogą być sygnały, które wymagają naszej uwagi. Ważne jest, aby być czujnym na te subtelne znaki i szukać pomocy, zanim kryzys rozwinie się na dobre.

Fachową, bezpłatną pomoc psychologiczną 7 dni w tygodniu, przez 24 godziny na dobę, uzyskasz dzwoniąc pod numer:

116 111 – telefon zaufania dla dzieci i młodzieży Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

800 12 12 12 – dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka. Mogą dzwonić również osoby dorosłe, aby zgłosić problemy dzieci.

800 12 00 02 – ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”

Inne ważne telefony do specjalistów w naszej gminie i okolicach:

17 243 60 23 - Zespół Szkół w Grodzisku Górnym - dyżur psychologa tylko w czasie roku szkolnego

17 243 60 01 - Zespół Szkół w Grodzisku Dolnym - dyżur psychologa tylko w czasie roku szkolnego

17 242 82 65 wew. 303 - Urząd Gminy w Grodzisku Dolnym -

1. dyżur psychologa w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz przemocy w rodzinie w każdy poniedziałek w godz. 15:30 - 17:30.

2. dyżur specjalisty do spraw uzależnień w każdy drugi wtorek miesiąca, w godz. 15:30 - 17:30.

17 242 07 99 - Poradnia Psychologiczna - Pedagogiczna w Leżajsku

17 240 49 41 - Poradnia Zdrowia Psychicznego w Leżajsku

17 240 61 92 - Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Leżajsku

Z życia Rady Gminy

Za nami kolejne dwa posiedzenia Rady Gminy Grodzisku Dolne.

Na sesji w dniu 29 maja radni zapoznali się ze sprawozdaniami z działalności naszej spółki komunalnej za rok 2023, działalności Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Zespołu ds. Oświaty. Przedstawiona została również ocena stanu porządku publicznego i ochrony przeciwpożarowej w naszej gminie. Na sesji czerwcowej, jak co roku Rada Gminy głosowała nad udzieleniem Wójtowi Gminy wotum zaufania i absolutorium.

Wotum zaufania to podjęta w specjalnym głosowaniu uchwała aprobująca podejmowane decyzje przez Wójta w 2023 roku.

Absolutorium to zatwierdzenie przez Radę Gminy prawidłowo prowadzo-

nej polityki budżetowej gminy w roku ubiegłym. Przed podjęciem uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Rada Gminy zapoznaje się ze sprawozdaniem Wójta z wykonania budżetu gminy, opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie wykonania tego budżetu oraz opinią Komisji Rewizyjnej Rady Gminy.

Pan Jacek Chmura otrzymał w głosowaniu zarówno wotum zaufania jak i absolutorium za rok 2023. Gratulujemy.

Na ostatniej sesji odbyła się również debata nad Raportem o Stanie Gminy. Warto zapoznać się z treścią tego dokumentu, ponieważ zawiera on wiele istotnych informacji związanych z funkcjonowaniem naszej gminy. Zawarte są w nim m.in: informacje o zrealizowanych inwestycjach,

zakresie i wysokości udzielanej pomocy społecznej najbardziej potrzebującym, stanie wodociągów i kanalizacji, dróg, oświetlenia ulicznego i wiele innych ważnych informacji z życia naszej społeczności.

Raport co roku udostępniany jest na stronie internetowej gminy. Zapraszamy do lektury.

Stan bezpieczeństwa pożarowego w gminie

Na terenie naszej gminy działa 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, spośród których 3 jednostki włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego (OSP Grodzisko Dolne, OSP Grodzisko Dolne - Miasto i OSP Grodzisko Górne).

Łączna liczba członków zwyczajnych zrzeszonych w jednostkach OSP według stanu na grudzień 2023 wynosiła 475 druhów w tym 61 kobiet.

W 3 jednostkach OSP (Grodzisko Dolne, Grodzisko Dolne - Miasto,

Wólka Grodziska) powołano Kobiece Drużyny Pożarnicze. W jednostkach OSP Grodzisko Dolne, Grodzisko Górne, Chodaczów, Grodzisko Nowe, Laszczyny, Podlesie i Zmysłówka powołano Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze, do których należy 78 dzieci - 56 chłopców i 22 dziewcząt. W OSP Grodzisko Dolne powołano również Dziecięcą Drużynę Pożarniczą, która liczy 18 członków.

W roku 2023 strażacy z terenu naszej gminy wzięli udział w następują-

cych działaniach ratowniczych:

- 22 wyjazdy do pożarów, w których brało udział łącznie 141 druhów,
- 58 wyjazdów do zdarzeń zakwalifikowanych jako miejscowe zagrożenie, w których brało udział 332 strażaków,
- 81 wyjazdów gospodarczych, w których brało udział 317 druhów.

Wszystkie jednostki OSP z terenu naszej gminy posiadają strażnice, w których znajduje się łącznie 12 stanowisk na samochody. W gminie do akcji ratowniczo - gaśniczych gotowych jest 12 wozów strażackich (lekkich - 4, średnich - 6, ciężkich - 2).

*Prezes Zarządu Oddziału
Gminnego ZOSP RP
Janusz Płatek*

Statystyka policyjna za rok 2023

W ubiegłym roku teren naszej gminy był obsługiwany przez dwóch dzielnicowych Posterunku Policji w Grodzisku Dolnym. Sołectwa Grodzisko Dolne, Grodzisko Nowe Chodaczów i Laszczyny patrolował dzielnicowy asp. szt. Stanisław Półciwiatek. Sołectwa Grodzisko Górne, Wólka Grodziska, Zmysłówka, Opaleniska i Podlesie dzielnicowy asp. szt. Stanisław Gałądyś.

Liczba przestępstw stwierdzonych w 2023 roku zmniejszyła się w stosunku do roku ubiegłego o 9. Ogółem na terenie gminy stwierdzono 47 na 575, jakie miały miejsce na terenie powiatu leżajskiego. Ta informacja potwierdza, że teren gminy jest miejscem bezpiecznym do życia.

Jeżeli chodzi o wykroczenia, w 2023 roku zostało popełnionych 41 wykroczeń. Doszło również do dwóch wypadków drogowych, w których dwie osoby zostały ranne. Brak ofiar śmiertelnych.

Poczucie bezpieczeństwa należy do podstawowych potrzeb każdego człowieka i ma decydujący wpływ na funkcjonowanie każdej społeczności. Ważnym narzędziem, które pozwala na rzetelne i czytelne zidentyfikowanie, przedstawienie skali i rodzaju zagrożeń jest Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB). Opiera się ona o informacje gromadzone w policyjnych systemach informacyjnych oraz informacje pozyskiwane od społeczeństwa.

W 2023 roku mieszkańcy naszej gminy nanieśli na mapę łącznie 8 zagrożeń. Na podstawie dotychczasowej analizy można stwierdzić, że największą uciążliwość dla mieszkańców jest spożywanie alkoholu w miejscach publicznych, wypalanie traw oraz nieprawidłowe parkowanie.

Jak korzystać z mapy zagrożeń?

1. Otwieramy Krajową Mapę Zagrożeń Bezpieczeństwa pod adresem

Gmina	Wypadki drogowe					
	2022 rok			2023 rok		
	Ogółem	Zabici	Ranni	Ogółem	Zabici	Ranni
Miasto Leżajsk	2	0	2	3	3	1
Gmina Leżajsk	10	1	4	12	2	11
Miasto i Gm. Nowa Sarzyna	1	0	1	15	3	18
Gmina Kuryłówka	3	0	4	1	0	1
Gmina Grodzisko Dolne	3	0	4	2	0	2
Razem	19	1	25	33	8	33

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku na drogach powiatu leżajskiego odnotowano łącznie 311 kolizji drogowych, jest to o 33 więcej niż w roku 2022. W naszej gminie było ich 17, o jedną więcej niż w roku ubiegłym.

W roku 2023 funkcjonariusze Posterunku Policji w Grodzisku Dolnym w ramach codziennych prewencyjnych, ukierunkowanych na utrzymanie

nałężytego stanu porządku i bezpieczeństwa podjęli ogółem 380 interwencji.

Na terenie gminy prowadzonych było wiele działań prewencyjnych m.in: „Bezpieczne ferie 2023”, „Bezpieczne wakacje 2023”, „Trzeźwy poranek”, „Stop przemocy w rodzinie” i „Bezpieczny senior”.

Policja

<https://mapy.geoportal.gov.pl/iMapLite/KMZBPublic.html>

2. Akceptujemy regulamin.

3. Chcąc dodać zgłoszenie, należy na początku wybrać na mapie obszar, który nas interesuje, następnie za pomocą czerwonej ikony „dodaj zagrożenie”, dodajemy do mapy występujące niebezpieczeństwo, wybierając je z katalogu zawierającego ponad dwadzieścia pozycji. Należy wskazać konkretny punkt na mapie oraz datę zdarzenia. Dzięki temu Policja będzie mogła przeanalizować pojawiające się potencjalnie niebezpieczne sytuacje i zaplanować działania prewencyjne.

Każde, nowo dodane zgłoszenie oznaczone jest kolorem zielonym. Następnie poddawane jest weryfikacji i wówczas zmienia kolor na żółty. Jeśli zostanie potwierdzone, uzyskuje kolor czerwony. Gdy zaś weryfikacja zagrożenia jest negatywna, znacznik przyjmuje kolor szary i znika z oficjalnej mapy.

Ważne. Policja odpowiada i sprawdza każdy przypadek oznaczenia zdarzenia lub niebezpieczeństwa na mapie. Żadne zgłoszenie nie jest pozostawione bez interwencji.

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa

Chcesz wiedzieć, czy w Twojej okolicy jest bezpiecznie?
Możesz mieć na to wpływ!
Podziel się swoimi spostrzeżeniami!
Reaguj na zagrożenia!

Odwiedź Krajową Mapę Zagrożeń Bezpieczeństwa
www.podkarpacka.policja.gov.pl

Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie, ul. Młoczeńska 30, 31-600 Kraków

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

POLICJA

KOMUNIKATY

Rolniku! Od 1 sierpnia rusza II nabór wniosków o zwrot podatku akcyzowego

Od ubiegłego roku o taki zwrot mogą ubiegać się również hodowcy świń, owiec, kóz i koni. Wnioski wraz z fakturami potwierdzającymi zakup paliwa (faktury od 1 lutego 2024r. do 31 lipca 2024r.) można składać w urzędzie gminy **do 30 sierpnia**. Wniosek pobrać można ze strony internetowej lub osobiście w urzędzie gminy. W razie pytań prosimy kontaktować się z pracownikami urzędu: **(17) 242 82 65 wew. 122**.

Premia dla młodych rolników - 19 czerwca ruszył nabór - elektroniczne wnioski przyjmuje ARiMR

O wsparcie może ubiegać się osoba fizyczna, która:

- w dniu złożenia wniosku ma ukończone 18 lat i ma nie więcej niż 40 lat (nieukończone 41 lat);
- rozpoczęła prowadzenie działalności rolniczej nie wcześniej niż 24 miesiące przed dniem złożenia wniosku albo nie rozpoczęła jeszcze prowadzenia działalności rolniczej;
- posiada kwalifikacje zawodowe do prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie

Wsparcie można przeznaczyć na zakup nieruchomości rolnych, zwierząt gospodarskich, nasadzenia trwałe w sadach i na plantacjach, zakup nowych maszyn, urządzeń, wyposażenia i sprzętu rolniczego.

Do zdobycia jest kwota 200 tys. zł, która wypłacana będzie w dwóch ratach: 70% i 30% kwoty pomocy.

Nabór wniosków trwa do 16 sierpnia 2024 r.

Ruszył nabór wniosków o świadczenie Dobry Start na rok szkolny 2024 - 2025

Świadczenie to kwota przyznawana jednorazowo w wysokości 300 zł na dziecko. Nie przysługuje na dzieci uczęszczające do przedszkola oraz do tzw. zerówki. Wniosek może złożyć matka, ojciec, opiekun prawny dziecka lub opiekun faktyczny dziecka. Wnioski o świadczenie można składać tylko drogą elektroniczną, za pośrednictwem banku, elektornicznej platformy ZUS oraz portalu emp@tia. **Wnioski można składać do 30 listopada 2024 roku.**

Nowy okres zasiłkowy w Świadczeniach Rodzinnych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej informuje, że od 1 lipca 2024 roku rozpoczął się termin składania wniosków w formie elektronicznej, a od 1 sierpnia w formie papierowej o przyznanie zasiłku rodzinnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz z funduszu alimentacyjnego na nowy okres zasiłkowy 2024/2025.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami – przy ustalaniu prawa do zasiłku rodzinnego obowiązują dochody za 2023 r. ze zmianami do chwili obecnej. Kryterium dochodowe wynosi 674,00 zł (na osobę w rodzinie) lub 764,00 zł dla rodzin, których członkiem jest dziecko z orzeczoną niepełnosprawnością.

Specjalny Zasiłek Opiekuńczy – przy ustalaniu prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego obowiązują dochody za 2023 r. ze zmianami do chwili obecnej. Kryterium dochodowe wynosi 764,00 zł (na osobę w rodzinie).

Fundusz alimentacyjny – przy ustalaniu prawa do funduszu alimentacyjnego obowiązują dochody za 2023 r. ze zmianami do chwili obecnej. Kryterium dochodowe wynosi 1 209,00 zł (na osobę w rodzinie).

Wypełnione wnioski wraz z kopią wymaganych dokumentów (np. umowy o pracę, świadectwa pracy, nakazy podatkowe) należy złożyć pracownikowi świadczeń rodzinnych, pok. 29 lub 30. Wnioski można pobrać ze strony internetowej: www.gops.grodziskodolne.pl lub odebrać osobiście w GOPS - ie. W przypadku pytań prosimy dzwonić pod nr telefonu:

17 24 29 134, 17 24 36 163.

Od 1 sierpnia GOPS przyjmuje wnioski o przyznanie Bonu Energetycznego

Bon energetyczny to jednorazowe świadczenie pieniężne dla gospodarstw domowych, w których wysokość przeciętnego dochodu za 2023 roku nie przekroczyła 2 500 zł na osobę w gospodarstwie jednoosobowym lub 1 700 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Obowiązuje zasada „złotówka za złotówkę”, co oznacza, iż bon energetyczny będzie przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota bonu będzie pomniejszana o kwotę tego przekroczenia.

Wnioski należy składać w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym pok. 29 lub 30 w terminie **od 1 sierpnia 2024 r. do 30 września 2024 r.** W przypadku pytań prosimy o kontakt: **17 24 29 134, 17 24 36 163.**

Zawody wędkarskie o Puchar Wójta za nami

Na zbiorniku wodnym „Czyste” po raz kolejny odbyły się zamknięte zawody wędkarskie o Puchar Wójta Gminy Grodzisko Dolne. W zawodach zorganizowanych przez Koło Polskiego Związku Wędkarskiego „Pstrąg” w Grodzisku Dolnym w niedzielny poranek 19 maja wystartowało 27 wędkarzy, w tym sześciu juniorów. Połów odbywał się metodą dowolną z wyłączeniem spinningu na dwie wędkę. Zawodnicy złowili następujące gatunki ryb; karp, karaś, leszcz, amur, węgorz, płóc.

Po czterogodzinnej rywalizacji zwycięzcami zostali:

W kategorii senior;

I miejsce - Krzysztof Pustelny

II miejsce - Marcin Grzesik

III miejsce - Bartłomiej Przeszlowski

W kategorii junior:

I miejsce - Antoni Groch

II miejsce - Bartek Świąder

III miejsce - Filip Ordys

Puchary wręczył w imieniu Wójta Gminy Grodzisko Dolne Sekretarz Koła Wędkarskiego kol. Andrzej Sigda.

da. Po wręczeniu nagród odbyła się wspólna biesiada przy ognisku.

Zarząd Koła Wędkarskiego składa podziękowanie Panu Jackowi Chmurze Wójtowi Gminy Grodzisko Dolne za ufundowanie pucharów.

Andrzej Sigda

Dzień Dziecka z wędką nad zalewem

W dniu 2 czerwca już poraz kolejny nasze lokalne koło wędkarskie „Pstrąg”, pod patronatem Wójta Gminy Grodzisko Dolne i Starosty Leżajskiego zorganizowało Dzień Dziecka. Zawody wędkarskie odbyły się nad zbiornikiem wodnym „Czyste”. Było miło, bezpiecznie i przyjemnie. W tym roku wystartowało w zawodach 73 uczestników, wśród nich były dzieci w wieku 6-ciu, a nawet 5-ciu lat, natomiast przedział wiekowy zamykali uczniowie pierwszej klasy szkoły średniej. Oczywiście należy pamiętać, iż udział w zawodach był dobrowolny i startujący nie musieli posiadać karty wędkarskiej. Po zajęciu miejsc, według wcześniejszych zapisów na liście, młodzi wędkarze rozpoczęli trzygodzinne zmagania z wędką, usiłując wyciągnąć jak największą rybę. W trakcie łowienia organizatorzy dbali o zawodników, częstując ich soczkami, drożdżówkami i batonami. Nawet opady deszczu nie odstraszyły młodych wędkarzy.

Zwycięzcy zawodów w kategorii dzie-

ci do kl. IV szkół podstawowych:

1. Kacper Buszta
2. Michał Krasnodebski
3. Maja Rachwał

Zwycięzcy zawodów w kategorii od klasy V szkoły podstawowej wzwyż:

1. Jakub Gurak
2. Dawid Buszta
3. Filip Kupras

Zawody zakończyły się przy ognisku i pysznej kiełbasce. Zwycięzcy otrzymali nagrody w postaci wędek, kołowrotek, siatek na ryby, gadżetów sportowych i turystycznych, a także

pamiątkowe dyplomy.

W imieniu dzieci z całego serca dziękujemy sponsorom, dzięki którym zawody mogły się odbyć.

Sponsorzy zawodów:

- Wójt Gminy Grodzisko Dolne,
- Starosta Leżajski
- Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Grodzisku Dolnym,
- Grzegorz Baran „Materace GREGOR”
- Koło Wędkarskie „Pstrąg”.

Andrzej Sigda

Tak bawiliśmy się na piknikach

W dniu 26 maja pod Grzybkiem w Parku w Miasteczku odbyła się pierwsza z imprez plenerowych w tym roku. Był to Piknik Rodzinny z wieloma atrakcjami dla dzieci i pysznymi przekąskami przygotowanymi przez panie z KGW z Wólki Grodzkiej i Grodziska Górnego, zakończony grodziską potańcówką. Wydarzenie rozpoczęło się od prezentacji zespołów tanecznych, wokalistów i instrumentalistów działających pod patronatem Ośrodka Kultury.

Na scenie pojawiły się nasze lokalne zespoły taneczne „Motylki” i „Prim” oraz „Iskierka” z Leżajskiej i „Maraton Bogie” z Giedlarowej. Wystąpili również instrumentalści: Patryk Wnęk, Bartłomiej Świąder, Milena Dyjak, Maja Kołcz, Dawid Serafin, Andrzej Szklanny i Julia Kondub. Swoimi występami zachwycili nas również wokaliści, zarówno grupa młodsza w składzie: Hania Kulpa, Martynka Skowronek, Zuzia Wojnarska, Karolina Pelc i Gosia Zalepa, jak i starsza: Alicja Jonik, Julia Maj, Luiza Brzyska i Maria Fila. Wystąpiły również trzy duety: Rozalia Solec i Karolina Grzywna, Aleksandra Zalepa i Aleksandra Zygmunt oraz Julia Kinach i Karolina Cisek. Część artystyczną zakończył solowy występ Macieja Zalepy.

29 maja uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Zmysłówce oraz wychowankowie Ośrodka Rewalidacyjno - Wychowawczego w Laszczynach wzięli udział w pikniku integracyjnym z okazji Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych na zaproszenie prezesa Stowarzyszenia Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych w Laszczynach. Spotkanie odbyło się w „Barze u Żusta” nad zalewem „Czyste”. Pod-

czas pikniku uczestnicy mogli popływać motorówką, wziąć udział w grach i zabawach, a także zjeść pieczone ziemniaki, kielbasę z grilla i grochówkę. Nie zabrakło oczywiście pysznych słodkości w postaci ciast i lodów.

Piknik był wspaniałą okazją do wspólnej zabawy, ale też lekcją empatii i tolerancji wobec osób niepełnosprawnych.

Organizatorzy

W dniu 2 czerwca przy Szkole Podstawowej w Wólce Grodzkiej odbył się piknik z okazji Święta Rodziny. Grupy przedszkolne i dzieci z klas I - III szkoły podstawowej złożyły swoim rodzicom najpiękniejsze życzenia. Były wiersze, piosenki i tańce. Po części artystycznej dzieci wzięły udział w licznych atrakcjach. Zjeżdżalnie, zabawy przy muzyce, wyścigi rowerowe - to wszystko czekało na naszych wspaniałych gości. Oprócz zabawy na świeżym powietrzu można było spróbować swoich umiejętności wokalnych, uczestnicząc we wspólnym karaoke. Oczywiście nie zabrakło smakołyków. Rodzice przygotowali ciasta, wate cukrową, hamburgery, kielbaski oraz popcorn. Wszystkim zaangażowanym w przygotowanie pikniku bardzo serdecznie dziękujemy.

SP Wólka Grodzka

Niedziela 2 czerwca obfitowała w szereg imprez na świeżym powietrzu. Dzień Dziecka zorganizowała również w Parku Podworskim Gminna Biblioteka Publiczna w Grodzisku Dolnym. Najmłodsi mieli możliwość uczestniczyć w różnych grach, zabawach animacyjnych, zawodach i konkursach, które sprawiły wiele radości najmłodszym. Dzieci miały okazję wykazać się swoimi umiejętnościami zręcznościowymi rywalizując w różnego rodzaju konkurencjach: rzut do celu, rzut balonem wodnym, zabawa na macie tańecznej, puszczanie baniek mydlanych, ustawianie wieży, zabawa „po-

W słoneczny poranek, 7 czerwca obok budynku remizy OSP w Chodaczkowie odbył się również piknik dla dzieci z okazji Dnia Dziecka.

Organizatorami pikniku były panie z miejscowego koła gospodyń wiejskich oraz druhowie z jednostki OSP.

ciąg” i tańce z nią związane. niespodzianką były postacie bajkowe – Blue i Chase z bajki „Psi patrol”, które włączyły się do zabaw. Na miejscu dodatkową atrakcją był darmowy, dmuchany plac zabaw, a chłopcy mogli skorzystać z pojazdów samobieżnych. Panie z Kół Gospodyń Wiejskich z Grodziska Nowego i Opalenisk serwowały nie tylko słodkie pyszności, ale również frytki, popcorn, gofry, kiełbaski z grilla, hamburgery, co додаło energii do dalszej zabawy. Na zakończenie spotkania wyświetlona została bajka „Misiek w Nowym Yorku”, którą widzowie mogli oglą-

Na dzieci czekał pyszny poczęstunek i wiele atrakcji m.in. dmuchana zjeżdżalnia, gry i zabawy, konkurencje sportowe oraz pokaz sprzętu gaśniczego i ratowniczego. Dzieci mogły ubrać strój strażacki lub użyć węża z prądownicą i wodą. Wielkim

dać w kinie plenerowym, siedząc na kocach. Dziękujemy wszystkim za wspólnie spędzone popołudnie.

Organizatorzy pikniku

zainteresowaniem cieszył się Star z którym dzieci robiły sobie zdjęcia oraz dwa samochody ciężarowe, które również były dużą atrakcją, a udostępniła je firma Edi Trans Edwin Kubrak.

Dopełnieniem wspaniale spędzonego czasu była piękna pogoda, która dopisała dzieciom tego dnia.

Czerwiec to miesiąc pikników. Swoją zorganizowały również Laszczyny, a konkretnie Szkoła Podstawowa w Laszczynach przy współpracy ze środowiskiem lokalnym: ŚDS w Laszczynach, OSP Laszczyny oraz KGW w Laszczynach. Piknik odbył się 13 czerwca i zgromadził wiele rodzin. Piknik umilały występy przedszkolaków oraz uczniów klas I - III.

Pomimo niesprzyjającej pogody wszyscy mogli oddać się wspólnym zabawom z Animatorem Panią Joanną Zygmunt i mile spędzić czas w gronie znajomych. W istotę każdego pikniku jest wpisane wspólne biesiadowanie, dlatego zarówno młodsi jak i starsi uczestnicy pikniku oraz ich rodziny chętnie degustowali kiełbaski z grilla, ziemniacz-

ki, napoje, ciastka oraz watę cukrową. Wspaniała zabawa i atmosfera towarzyszyła wszystkim uczestnikom do końca „Pikniku Rodzinnego”.

Mamy nadzieję, że piknik na stałe wpisze się w kalendarz letnich wydarzeń w sołectwie.

SP w Laszczynach

Piknik ekologiczny w Zespole Szkół w Grodzisku Dolnym

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ

Zadanie pn. Wydarzenie ekologiczne w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym pod nazwą „Eko-Planeta” zrealizowano w ramach „Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej część 2) Fundusz Ekologii” finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie – dofinansowanie w formie dotacji w kwocie 8 000 zł, przy wsparciu Gminy Grodzisko Dolne.

We wtorek, 18 czerwca, uczniowie Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym mogli docenić piękno natury i dowiedzieć się, jak ją chronić. Dzieci i młodzież od klasy 1 - 8 uczestniczyli w pikniku ekologicznym, a nauczyciele prowadzili warsztaty o różnej tematyce w ramach programu regionalnego wsparcia edukacji ekologicznej. Można było wziąć aktywny udział

w zajęciach, wykonując mieszankę herbat, sole do kąpieli, eko-breloki, eko-magnesy, eko-biżuterię, kule nasienne oraz malując bawełniane torby. Takie zajęcia uczą nas, że natura daje nam bogactwo możliwości. Wystarczy pogłębić trochę swoją wiedzę, poczytać, a później wyjść na spacer, aby dostrzec jak wiele oferuje nam natura. I co też jest niesłychanie ważne, musimy troszczyć się o naszą planetę, ponieważ to jest nasz dom. A nikt,

kto postępuje mądrze i rozsądnie, nie niszczy swojego domu. Od dziś będziemy bardziej świadomi bogactwa i piękna przyrody.

Organizatorzy

Pożegnanie pani Haliny Gdańskiej – wieloletniej dyrektorki ZS w Grodzisku Dolnym

„ (...) A tutaj nie ma nic, prócz drżenia, oprócz słów odszukanych z nicości - ach, zostaje ci jeszcze cząstka tego zdziwienia, które będzie całą treścią wieczności ”

Słowa św. Jana Pawła II w obrazowy sposób opisują zakończenie roku szkolnego 2023/2024, które przejdzie do historii jako dzień pożegnania odchodzącej na zasłużoną emeryturę pani Haliny Gdańskiej. W tej szczególnej uroczystości wziął udział pan Jacek Chmura – Wójt Gminy Grodzisko Dolne, który wręczył pani Dyrektor nagrodę za dotychczasową pracę. Na tę wyjątkową ceremonię przybył również pan Jerzy Gdański – Przewodniczący Rady Gminy i pani Barbara Szczęch – dyrektor Zespołu ds. Oświaty wraz z panią Moniką Majkut i panią Jolantą Sołek oraz pani Elżbieta Bauer – Przewodnicząca Rady Rodziców i rodzice naszych uczniów. Pani Halina Gdańska przez 25 lat pełniła funkcję dyrektorki szkoły. Trudno zamknąć w kilku zdaniach wiele lat zaangażowania i pasji, łączenia nauki z życzliwością, edukacji z miłością do drugiego człowieka. Pomysł na szkołę, pracowitość i ciągłe poszukiwanie nowych lepszych rozwiązań stworzyły fundamenty, na których będzie budowana przyszłość szkoły.

Dzień pożegnania był pełen emocji. Nauczyciele i uczniowie utworzyli szpaler i wśród gromkich oklasków przeprowadzili panią dyrektor aż do gabinetu. Ten gest wywołał duże wzruszenie. Od tego momentu uczucia radości i smutku pojawiały się w miennie. Przemowa pani dyrektor była pełna ciepłych wspomnień, podziękowań i refleksji nad wspólnymi latami pracy. Każde jej słowo budziło silne emocje. Wyrazy wdzięczności i podziękowanie za pracę złożył pan Jacek Chmura – Wójt Gminy oraz pan Jerzy Gdański – Przewodniczą-

go Rady Gminy. W imieniu nauczycieli i pracowników podziękowania złożyła pani Monika Fila – wicedyrektor szkoły, a w imieniu rodziców pani Elżbieta Bauer. Dzieci przygotowały specjalny występ składający się z piosenek i zabawnych tekstów wspominających szczególne momenty z życia pani dyrektor, której widok na tle czerwonego serca trzymanego przez dzieci wywarł ogromne wrażenie. Zostało ono jeszcze spotęgowane przez słowa Katarzyny Baj wypowiadającej się w imieniu uczniów. Nie zabrakło również podziękowań od delegacji poszczególnych klas.

Dzień pożegnania pani dyrektor to czas pełen kontrastów – smutku i radości, nostalgii i nadziei, a także wyjątkowych prezentów: statuetka od społeczności szkolnej, pamiątnik z własnoręcznie wykonanymi przez dzieci portretami pani dyrektor, wier-

szami, życzeniami, fotoksiążka ze zdjęciami przedstawiającymi 25 lat pracy w szkole w Grodzisku Dolnym i morze kwiatów.

Pani dyrektor życzymy wszystkiego najlepszego, zdrowia i uśmiechu na twarzy oraz pomysłów i wyzwań na drogach nowego etapu w życiu.

Spółeczność szkolna

Profilaktyka ważna w każdym wieku

23 maja studentki Położnictwa należące do Studenckiego Koła Naukowego Położnych - Gabriela Sołga i Milena Stój we współpracy ze studentkami z Koła Profilaktyki Chorób Cywilizacyjnych - Marią Sowa, Pauliną Smolak i Katarzyną Piotrowską odwiedziły Zespół Szkół im. prof. Franciszka Lejki w Grodzisku Górnym oraz Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym.

Studentki edukowały uczniów klas 4-8 na temat wpływu napojów energetycznych, e-papierosów i innych używek na zdrowie człowieka, w tym na ryzyko rozwoju nowotworów. Ponadto, poruszano tematy związane ze szkodliwością częstego korzystania z telefonów komórkowych, od których

wielu uczniów jest wręcz uzależnionych.

Podczas spotkania omówiono szczególnie, jak napoje energetyczne mogą negatywnie wpływać na układ nerwowy i sercowo - naczyniowy, prowadząc do poważnych problemów zdrowotnych. Wyjaśniono również, że e-papierosy, mimo iż często uważane są za mniej szkodliwe niż tradycyjne papierosy, również zawierają niebezpieczne substancje chemiczne mogące powodować choroby płuc i inne dolegliwości. Szczególną uwagę poświęcono nowotworom jako jednej z poważniejszych konsekwencji używania tych substancji. Przedstawiono, w jaki sposób toksyny i rakotwórcze związki zawarte w używkach mogą prowadzić do rozwoju różnych form raka, podkreślając wagę profilaktyki i zdrowego stylu życia. Uczniowie dowiedzieli się także o negatywnym wpływie nadmiernego korzystania z telefonów komórkowych, w tym wpływu tych urządzeń na zdrowie psychiczne i fizyczne użytkowników. Zwrócono uwagę na ryzyko uzależnienia, zaburzenia snu oraz problemy z koncentracją, które mogą wynikać z

ciągłego korzystania z tych urządzeń. Spotkanie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem ze strony uczniów, którzy aktywnie uczestniczyli w dyskusji. Zadawali liczne pytania, wykazując duże zaangażowanie i chęć poszerzenia swojej wiedzy na temat zdrowia i konsekwencji związanych z używaniem niebezpiecznych substancji oraz technologii. Aby zajęcia były bardziej interaktywne i angażujące, dołączona była również część praktyczna, podczas której uczniowie analizowali skład napojów energetycznych, a także obejrzeli krótki filmik pokazujący rozwój uzależnień.

Takie spotkania są niezwykle wartościowe, ponieważ pomagają młodym ludziom zrozumieć, jak ważne jest podejmowanie świadomych decyzji dotyczących ich zdrowia. Dzięki nim uczniowie mogą lepiej dbać o swoje zdrowie i unikać ryzykownych zachowań, które mogą mieć poważne konsekwencje w przyszłości.

Dziękujemy serdecznie dyrekcjom obu szkół za możliwość przekazania naszej wiedzy uczniom. Było nam niezmiernie miło.

Gabriela Sołga

Gminny konkurs z języka angielskiego za nami

Początkiem czerwca w ZS w Grodzisku Dolnym po raz siódmy odbył się Gminny Konkurs Języka Angielskiego pod patronatem Wójta Gminy Grodzisko Dolne. W konkursie udział wzięło 29 uczniów klas szóstych i siódmych, którzy mieli możliwość sprawdzenia swoich umiejętności językowych we współzawodnictwie z innymi uczniami ze szkół podstawowych z naszej gminy. Arkusz zawierał zadania sprawdzające znajomość słownictwa, gramatyki, umiejętność słuchania i czytania ze zrozumieniem oraz znajomość funkcji i środków językowych.

Zwycięzcami konkursu zostali:

I miejsce – Lena Marek (kl. 7a; ZS w Grodzisku Górnym)

II miejsce – Weronika Brzyska (kl. 7b; ZS w Grodzisku Górnym)

III miejsce – Aleksandra Żemła ((kl. 7b; ZS w Grodzisku Dolnym), Gabriel Sołek (kl. 7a; ZS w Grodzisku Dolnym) oraz Michał Świąder (kl. 6; ZS w Grodzisku Dolnym)

Wyróżnienia otrzymali: Krzysztof Wnęk (kl. 7b; ZS w Grodzisku Dolnym); Patryk Dobrowolski (kl. 7b; ZS w Grodzisku Dolnym), Jan Kochan (kl. 6; Szkoła Podstawowa w Wólce Grodzkiej).

Laureatom serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Marszobieg z okazji Dnia Ziemi

Z okazji Dnia Ziemi Szkoła Podstawowa im. gen. bryg. Witolda Nowiny-Sawickiego zorganizowała Marszobieg, który zgromadził osiem drużyn uczniów w dwóch kategoriach wiekowych: klasy 5-6 i klasy 7-8 z różnych szkół z terenu gminy.

Uczestnicy, wyposażeni w karty i mapy z zaznaczoną trasą, mieli wykonać szereg zadań przyrodniczych i orientacyjnych. Wśród nich były takie wyzwania, jak fotografowanie ambony myśliwskiej, odnajdywanie numerów dróg przeciwpożarowych, czy tworzenie selfie przy paśmie dla saren. Zadania te nie tylko promowały aktywność fizyczną, ale także zwiększały świadomość ekologiczną wśród młodzieży i uczyły orientacji w terenie. Najwięcej emocji wzbudziło ostatnie zadanie - strzelanie do celu, które wymagało skupienia i precyzji. Gratulu-

jemy wszystkim uczestnikom zaangażowania i kondycji fizycznej!

Nagrodzeni w kategorii klasy 7-8:

1 miejsce - ZS Grodzisko Dolne

2 miejsce - SP Opaleniska

3 miejsce - SP Grodzisko Górne

4 miejsce - SP Wólka Grodziska

Nagrodzeni w kategorii klasy 5-6:

1 miejsce - SP Opaleniska

2 miejsce - ZS Grodzisko Dolne

3 miejsce - ZS Grodzisko Górne

4 miejsce - SP Wólka Grodziska
Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom, ich opiekunom oraz organizatorom za przygotowanie Marszobiegu. Podziękowania kierujemy także do władz gminy Grodzisko Dolne za wsparcie finansowe, które przeznaczyliśmy na nagrody dla uczestników.

SP Opaleniska

Sukces Grupy Teatralnej „Improwizacja”

Grupa Teatralna „Improwizacja” z ZS w Grodzisku Dolnym wróciła z XXXII Przeglądu Form Teatralnych „Jarosławski Kacperek 2024” z Brązowymi Trzewikami. Jest to duży sukces, ponieważ to artystyczne wydarzenie zgromadziło 12 zespołów teatralnych z całego województwa podkarpackiego prezentujących swoje talenty w kategorii szkół podstawowych.

Nasza grupa wystawiła nowatorską interpretację klasycznej sztuki Williama Szekspira „Romeo i Julia 2'0”. Spektakl, który łączył tradycyjne elementy dramatu z nowoczesnymi akcentami, zdobył serca zarówno jury, jak i publiczności. Komisja konkursowa złożona z aktorów i instruktorów teatru bardzo pozytywnie wypowiadała się na temat nowoczesnej konwencji spektaklu. Przyznając nam 3 miejsce na podium, docenili trud młodych aktorów włożony w przygotowanie tej niezwykle adaptacji, która zaskoczyła swoją świeżością i pomysłowością. Laur zdobyty na jaro-

slawskim przeglądzie cieszy podwójnie, gdyż grupa w ostatnich tygodniach powiększyła się o 7 osób, dla których był to pierwszy spektakl, w jakim brali udział.

Serdeczne podziękowania dla wszystkich, którzy pomogli w realizacji niecodziennej przygody z teatrem. Dziękujemy reżyserom, autorom tekstów, wykonawcom dekoracji i rekwizytów, życzliwym osobom z Ośrodka Kultury i rodzicom naszych aktorów, a z imienia i nazwiska wymienimy wszystkich

zdobywców Brązowych Trzewików. Nasi sceniczni uczniowie to: Maria Fila, Kamila Kiełbicka, Kasia Baj kl. 6 i Kasia Baj kl. 8, Anna Papak, Julia Moszkowicz, Lena Czerwonka, Paweł Bielecki, Krzysztof Wnęk, Michał Świąder, Emilia Potaczała, Maja Groch, Maja Majkut, Oliwier Krupa, Piotr Urban, Giulia Krupa, Kornelia Deput, Natalia Kłosowska, Joasia Kulińska, Julia Rachfal, Aleksandra Zygmunt.

Monika Fila

Zdj. Krzysztof Peszko

Erasmus+ w Batei - wspomnienia z długoterminowej mobilności w Hiszpanii

Funded by
the European Union

Dobiegła końca nasza przygoda z długoterminową mobilnością edukacyjną w ramach programu Erasmus+ i była ona niezapomnianym doświadczeniem. Jako uczniowie klasy 7 szkoły podstawowej w Grodzisku Górnym mieliśmy okazję spędzić cały miesiąc w Batei, w hiszpańskiej Katalonii, uczęszczając do tamtejszej szkoły.

Cały nasz wyjazd poprzedzony był wieloma przygotowaniem, tym bardziej ze względu na to, że jesteśmy jeszcze uczniami niepełnoletnimi. W skład tych przygotowań wchodziło sporządzenie całej dokumentacji według zaleceń przewodnika programu Erasmus+, udział w obowiązkowym szkoleniu przygotowanym przez Narodową Agencję programu oraz spotkanie z rodzicami, które zostało przeprowadzone przez nauczycieli, koordynatorów projektu w naszej szkole. W związku z tym, że komunikowaliśmy się tam głównie w języku angielskim, braliśmy udział w zajęciach przygotowawczych z tego języka przed wyjazdem. Sam wyjazd poprzedzony był wizytą przygotowawczą, podczas której uzgodniony został program dydaktyczny naszego pobytu przez nauczycieli naszej i tamtejszej szkoły.

Od samego początku naszego pobytu w Hiszpanii czuliśmy się jak w domu, dzięki gościnności naszych rodzin goszczących. To było dla nas bardzo ważne, że mogliśmy poznać codzienne życie hiszpańskiej rodziny i uczestniczyć w ich zwyczajach. Dużo dowiedzieliśmy się o kulturze, zwyczajach, historii i ludziach tam żyjących. Byliśmy w dwóch rodzinach po 2 tygodnie w innych miastach dzięki czemu mogliśmy porównać różne miejsca i życie. Poznaliśmy typowe hiszpańskie dania takie jak: Paella (danie z ryżu o smaku szafranu), Croquetas (krokiety), Wędliny jamon, chorizo, salchichón, Tortilla de patatas

(omlet z ziemniakami i cebulą).

Nasze zajęcia w tamtejszej szkole były niezwykle. Mieliśmy okazję uczestniczyć w lekcjach, które były nieco inne niż te, do których jesteśmy przyzwyczajeni w naszej szkole w Polsce. Poznawaliśmy nowe metody nauczania, a także mieliśmy szansę poszerzyć naszą wiedzę na temat kultury hiszpańskiej i języka hiszpańskiego. Poznaliśmy rówieśników, z którymi nadal utrzymujemy kontakty. Lekcje w hiszpańskiej szkole odbywały się jednak trochę inaczej niż u nas i trwały nieco dłużej, bo po 60 minut, a nawet 90 minut co było dla nas dużym zaskoczeniem. Koniec lekcji zamiast dzwonka oznajmiała nam hiszpańska muzyka. W przeciwieństwie do nas tamtejsi uczniowie mają jeden zeszyt do wszystkich przedmiotów, a większość prac jest wykonywana na laptopach. Bardzo dużo pracowaliśmy w grupach rozwijając naszą kreatywność i zdobywając nowe doświadczenia.

Nie tylko jednak lekcje były częścią naszego pobytu. Program pozalekcyjny był równie fascynujący. Zwiedzaliśmy miasto i region. Z klasą udaliśmy się do Tarragony, gdzie szkoła @Institut Mare de Deu del Portal Batea odbierała nagrodę w wysokości €1300 za najlepszy projekt ekologiczny „Sunbatts”, braliśmy też udział w kiermaszu zorganizowanym z okazji święta Sant Jordi - popularnego wydarzenia, które łączy Świato-

wy Dzień Książki i święto zakochanych, uczestniczyliśmy w warsztatach artystycznych i sportowych. To było dla nas niesamowite, że mogliśmy tak głęboko zanurzyć się w życie codzienne Hiszpanii i poznać ją od środka. Wiele razy byliśmy na zajęciach pozalekcyjnych naszych kolegów. Region w którym byliśmy jest bezpieczny, dlatego mogliśmy sami zwiedzać całe miasto, zobaczyć w nim ciekawe i fascynujące miejsca. Nasze rodziny zabierały nas do okolicznych miejscowości aby pokazać nam ich bogatą historię i sztukę. Bardzo dobrze się tam czuliśmy, ponieważ Hiszpanie są rodinni, otwarci, towarzyscy i bardzo miło nas przyjęli.

Nasz pobyt w Batei zakończył się szybciej niż się spodziewaliśmy, ale zostawił w naszych sercach wiele pięknych wspomnień i wartościowych doświadczeń. To było dla nas nie tylko czas nauki, ale także czas dojrzewania, usamodzielniania się i poszerzania horyzontów. Jesteśmy wdzięczni całemu zespołowi projektowemu programu Erasmus+ za tę niezwykłą możliwość oraz naszym rodzinom goszczącym za ciepłe przyjęcie i otwartość. Nasza przygoda w Hiszpanii na zawsze pozostanie w naszej pamięci jako czas pełen nauki, przygód, nowych przyjaźni i wyzwań.

*Bartek i Fabian
wraz z Zespołem Erasmus+*

Mobilność w ramach projektu Erasmus+ uczniów z Danii i Słowacji do Polski

Podobnie jak w zeszłym roku, również i tym razem w dniach 10-14 czerwca 2024 r. gościliśmy w naszej szkole delegację z dwóch krajów Unii Europejskiej - Danii i Słowacji. Cała grupa liczyła 53 uczniów wraz z opiekunami i było to odpowiednio 21 osób ze Słowacji i 32 osoby z Danii. Mobilność ta odbyła się w ramach akredytacji Erasmus+, które obie szkoły partnerskie posiadają. Główne zagadnienia projektowe realizowane podczas mobilności to szeroko pojęta ochrona środowiska naturalnego, nowe technologie jako narzędzie edukacyjne oraz nauka języków obcych. Ta mobilność międzynarodowa miała na celu nie tylko rozwijanie kompetencji uczniów, ale także promowanie współpracy międzykulturowej oraz podnoszenie świadomości ekologicznej wśród młodzieży.

W ciągu tych kilku dni program zajęć był bardzo napięty. W związku z tym, że grupa była liczna, zostali oni podzieleni na trzy podgrupy, a w każdej z nich byli uczniowie z Polski, Słowacji i Danii. Zajęcia odbywały się w blokach tematycznych, obejmując następujące zagadnienia: język angielski, robotykę oraz ekologię. Wiodącym językiem używanym podczas tych lekcji jak też w czasie przerw był język angielski. Między zajęciami uczniowie zwiedzali naszą szkołę, brali udział w aktywnościach sportowych oraz nawiązywali nowe znajomości. Każda strona przygotowała też i przedstawiła prezentację na temat swojej placówki, miejscowości, regionu i kraju pochodzenia, co było dodatkowym zastrzykiem wiedzy na temat krajów Unii Europejskiej.

Warsztaty z programowania, robotyki oraz zajęcia z tworzenia aplikacji mobilnych to tylko część programu, który miał na celu rozwijanie umiejętności cyfrowych młodzieży. Zaję-

cia z ekologii pomogą kształtować wśród uczniów postawy proekologiczne oraz odpowiedzialności za naszą planetę. Ważnym punktem mobilności było zasadzenie przez koordynatorów i uczniów wszystkich szkół drzewek symbolizujących współpracę i międzynarodowe, proekologiczne działania. Dzięki współpracy, uczestnicy projektu mieli dostęp do dobrze wyposażonych pracowni, co pozwoliło im na praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy. Nieodłącznym elementem projektu jest nauka języków obcych. Wspólne projekty, gry językowe, czy quizy to skuteczne metody nauki, które pozwalają uczniom przełamywać bariery językowe i rozwijać swoje kompetencje komunikacyjne.

Mobilność uczniów z Danii i Słowacji do Polski w ramach programu Erasmus+ to także doskonała okazja do wymiany kulturowej i nawiązywania międzynarodowych przyjaźni. Wspólne projekty, wycieczki, spotkania integracyjne oraz gry i zabawy pozwalają uczestnikom lepiej zrozumieć różnorodność kulturową Europy. Takie doświadczenia kształtują otwartość, tolerancję oraz umiejętność współpracy w międzynarodowym środowisku.

Wydarzenie to spowodowało, że nasza szkoła na kilka dni zmieniła

się w miejsce, w którym obok języka polskiego i angielskiego można było usłyszeć również język słowacki i duński. Mamy nadzieję, że jest to kolejny, pozytywny impuls dla naszych uczniów, nie tylko tych bezpośrednio zaangażowanych w działania projektowe, do pilnej nauki języków obcych.

Dzięki tej inicjatywie młodzież zdobywa nie tylko wiedzę, ale także cenne doświadczenia życiowe, które pozytywnie wpłyną na ich przyszłość zawodową i osobistą. Promowanie mobilności międzynarodowej i współpracy międzykulturowej to kluczowe elementy w budowaniu zjednoczonej i świadomej ekologicznie Europy. Podczas spotkań z koordynatorami i dyrekcją ustalone zostały plany dalszej współpracy.

Było to spore wyzwanie logistyczne dla naszej placówki, dlatego składamy podziękowanie wszystkim nauczycielom, pracownikom niepedagogicznym szkoły oraz uczniom za zaangażowanie i pomoc w organizacji tego przedsięwzięcia.

Grupa projektowa
Zespołu Szkół im. prof. Franciszka
Leji w Grodzisku Górnym

Funded by
the European Union

XVI Wojewódzki Konkurs Krasomówczy „Moja mała Ojczyzna”

Mała ojczyzna to miejsce, które codziennie nas otacza – pełne krajobrazów, przyrody, ludzi i wydarzeń. To lokalna przestrzeń, głęboko zakorzeniona w naszej przeszłości, zawsze bliska i ogrzewająca serce. O takich małych ojczyznach opowiadało 23 młodych oratorów z Grodziska Górnego, Grodziska Dolnego, Opaleniska, Żołyni, Woli Zarczyckiej, Łętowni i Sarzyny podczas XVI Wojewódzkiego Konkursu Krasomówczego „Moja mała Ojczyzna” organizowanego przez Zespół Szkół im. prof. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym i Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym. W tym roku gospodarzem była szkoła w Grodzisku Górnym.

Spotkanie młodych oratorów oficjalnie rozpoczął pan Roman Matuszek – dyrektor Zespołu Szkół w Grodzisku Górnym, który przywitał gości przybyłych na to retoryczne wydarzenie edukacyjne. Rangę konkursu podniosła obecność pana Mariusz Jasica – zastępcy wójta Gminy Grodzisko Dolne. Nie zabrakło również pani Haliny Gdańskiej – dyrektora Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym oraz pani Marii Majkut – emerytowanej dyrektora Zespołu Szkół w Grodzisku Górnym.

Z młodszymi i starszymi uczestnikami wędrowaliśmy po województwie podkarpackim i odkrywaliśmy pokryte kurzem historii miejsca, interesujące wydarzenia, godnych uwagi ludzi, czasem wspominaliśmy dawne czasy. Podczas naszej niezwyklej podróży po okolicy przygrywała nam z opowieści uczniów Grodziska Kapela Ludowa i Grodziska Orkiestra Dęta. Przypomnieliśmy sobie dawne zawody. Cieszę się, że konkurs zmotywował młodych ludzi do rozmów z rodzicami i dziadkami o przeszłości i ważnych osobach w rodzinie. To wartość dodana tej edukacyjnej uczytwa. Była mowa o babci, a nawet pradziadku i o innych członkach rodziny, znanych i lu-

bianych w środowisku. Poznaliśmy historię pszczelarstwa w rodzinie Lejów i tradycję rodzinną związaną z Ochotniczą Strażą Pożarną w Grodzisku Dolnym. Nie zabrakło opowieści o starym zwyczaju święcenia wianków na zakończenie oktawy Bożego Ciała i upamiętnienie Inu. historii życia Ilexa Bellera, rodziny Trynieckich, Franciszka Dąbrowskim, prof. Józef Burszta, prof. Franciszka Leji i gen. bryg. Witoldzie Nowinie - Sawickim. Usłyszeliśmy głosy trąb. Byliśmy w Sarzynie, Zmysłówce, Podlesiu, a nawet w diablej karczmie czy na grodziskim folwarku.

Uczestników oceniała komisja, w skład której wchodziły następujące osoby: Andrzej Piecuch – aktor Teatru Maski w Rzeszowie, Katarzyna Mach-Wawrzaszek – dyrektor Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym, Lucyna Słonieć – nauczycielka z Zespołu Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku, Jacek Sało – nauczyciel z I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Jarosławiu. Członkowie komisji bardzo wysoko ocenili poziom konkursu pod względem umiejętności retorycznych i bogactwa tematyki. Gratulacje dla wszystkich oratorów, a szczególnie do tych wyróżnionych.

Kategoria klas I-III

I miejsce: Maria Fila (Grodzisko Dolne)

II miejsce: Milena Szklanny (Grodzisko Górne)

III miejsce: Zuzanna Jasic (Grodzisko Górne)

Kategoria klas IV-VI

I miejsce: Aleksandra Siuzdak (Wola Zarczycka)

II miejsce: Karolina Grzywna (Grodzisko Dolne)

III miejsce: Zofia Świątoniowska (Opaleniska)

Wyróżnienia: Lena Czerwonka (Grodzisko Dolne), Martyna Chmura (Grodzisko Górne)

Kategoria klas VII-VIII

I miejsce: Celina Klocek (Łętownia)

II miejsce: Lena Federkiewicz (Sarzyna)

III miejsce: Amelia Nowak (Grodzisko Dolne)

Wyróżnienie: Kinga Burda (Żołynia)

Co roku staramy się też promować młodych ludzi osiagających sukcesy artystyczne, dlatego były występy muzyczne, taneczne i akrobatyczne w wykonaniu uczniów z I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Jarosławiu, tancerzy z Maratonem Bógie Giedlarowa i uczennic z szkoły z Grodziska Górnego.

Konkurs przypominał nam o tym, że małe ojczyzny trwają – są zawsze na swoim miejscu, jedyne i najbliższe, dlatego powinniśmy mobilizować młodych ludzi do głębszego poznania i docenienia lokalnego dziedzictwa.

Ten konkurs nie mógłby się odbyć, gdyby nie przyjazne instytucje, które ufundowały nagrody i przyczyniły się do profesjonalnej organizacji tej inicjatywy. Zaliczmy do nich:

Urząd Gminy Grodzisko Dolne,
Starostwo Powiatowe w Leżajsku.

Monika Fila

Małgorzata Bieńkowska

II Powiatowy Piknik Szkół im. Jana Pawła II

„Różne są w życiu „pory roku”: jeśli czujesz akurat, że zbliża się zima, chciałbym abyś wiedział, że nie jest to pora ostatnia, bo ostatnią porą Twego życia będzie wiosna: wiosna zmartwychwstania. Całość twojego życia sięga nie- skończenie dalej niż jego granice ziemskie: Czeka cię niebo” - słowa naszego papieża zawierają motyw przewodni II Powiatowego Pikniku Szkół im. Jana Pawła II odbywającego się pod hasłem „Cztery pory roku”. My byliśmy w tym roku gospodarzami i gościliśmy dyrektorów, nauczycieli i uczniów ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Leżajsku, Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Łętowni i Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Brzozie Królewskiej. Obecnością zaszczycił nas też pan Adam Chmura – Sekretarz Gminy Grodzisko Dolne i pani Katarzyna Mach – Wawraszek – Dyrektor Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym. Wszystkich przybyłych przywitała pani Halina Gdańska – dyrektor szkoły, która oficjalnie rozpoczęła piknik.

Dlaczego nasze spotkanie przebiegało w odniesieniu do teatru? Jest to wspólny mianownik łączący szkoły z naszym patronem. Mówiliśmy o wartościach, posługując się sztuką teatralną i nawiązując w ten sposób do młodzieżowej pasji Karola Wojtyły. Nasza opowieść sceniczna oparta była na nauczaniu Jana Pawła II i „Czterech porach roku” Antoniego Vivaldiego. Niezwykle widowisko stworzone w niepowtarzalny sposób pokazało, że wspólny cel może połączyć niezależnie od odległości i różnorodności.. Podziwialiśmy pantomimę składającą się z 4 scen:

Scena I: Wiosna – dzieciństwo – pantomima z wątkiem dziecięcego okresu życia człowieka w wykonaniu uczniów z Łętowni.

Scena II: Lato – dorastanie – pantomima z wątkiem młodzieżowego okresu życia człowieka w wykonaniu uczniów naszej szkoły: Wiktorii Sołek, Anny Pa-

pak, Natalii Kłosowskiej, Julii Moszkowicz, Julii Rachwał, Leny Czerwonki, Piotrką Urbana, Pawła Bieleckiego, Krzysztofa Wnęka, Oliwiera Krupy i Macieja Zalepy.

Scena III: Jesień – dorosłość – pantomima z wątkiem dorosłego okresu życia człowieka w wykonaniu młodych artystów z Brzozy Królewskiej.

Scena IV: Zima- starość – pantomima z wątkiem kresu życia człowieka w wykonaniu młodzieży z Leżajska

Każda część została przygotowywana przez jedną szkołę. Nigdy wcześniej nie spotkaliśmy się w takim gronie i nikt z nas nie wiedział, jak wygląda całe przedstawienie, a efekt był niesamowity. Po muzycznym przerywniku w wykonaniu Macieja Zalepy, Grupa Teatralna „Improwizacja” z naszej szkoły zaprosiła na spektakl pt. „Romeo i Julia 2’0”. Nowatorskie podejście do dramatu Szekspira wpisało się w przesłanie pikniku, ponieważ młodzi artyści pokazali, że od nas zależy, czy świat będzie lepszy i piękniejszy. Oficjalną część zakończyło przemówienie pana Adama Chmury, który w swojej wypowiedzi podkreślił sens naszego spotkania.

Później nadszedł czas na bliższe poznanie siebie. Wdrażanie nauczania św. Jana Pawła II odbywało się podczas gier i zabaw zorganizowanych przez naszą szkołę. Uczniowie podzieleni na międzyszkolne grupy tańczyli pod czujnym okiem pani Alicji Zalepy, uczestniczyli w zabawach sportowych wymy-

ślonych specjalnie na tę okazję przez pana Tomasza Sołka, który zadbał też o przygotowanie stanowisk robotycznych. Był też czas na pieczoną kielbasę i słodkości, nad czym czuwał pan Waldemar Dec.

Radośni młodzi ludzie z różnych środowisk mówiący o świecie i jego wartościach za pomocą sztuki to niezwykle cenna lekcja miłości do drugiego człowieka, która odbyła się w naszej szkole i dodatkowo została wzmocniona poprzez integrację.

Bardzo dziękuję wszystkim za pomoc w organizacji tego wyjątkowego spotkania. Nauczycielom, którzy przygotowali część integracyjną, ale też pani Lidii Pikule za dekorację, pani Alicji Sigdzie za pomoc techniczną i pani Agnieszce Pająk za opiekę nad poczęstunkiem. Na koniec chcę podkreślić też zaangażowanie naszych uczniów, którzy włączyli się aktywnie w działania podczas pikniku.

Monika Fila

Najlepsi z ortografii wybrani

Po dłuższej przerwie Gminna Biblioteka Publiczna w Grodzisku Dolnym po raz kolejny zorganizowała konkurs ortograficzny „O Pióro Wójta Gminy Grodzisko Dolne”. Celem konkursu jest rozbudzenie czujności ortograficznej wśród młodzieży i zachęcanie uczniów do systematycznej pracy nad poprawnym posługiwaniem się językiem polskim.

W tegorocznej, XIII już edycji, która odbyła się 11 czerwca, wzięło udział 9 uczniów z klas 7-8 ze Szkół Podstawowych z terenu Gminy Grodzisko Dolne. Komisja oceniająca, w skład której wchodziła poloniści, zwróciła uwagę na wysoki poziom i przygotowanie uczestników. Uczniowie zmierzali się z bardzo trudnym tekstem, ale poradzi sobie z nim w miarę swoich możliwości.

Zwycięzcą został Krzysztof Wnęk – uczeń 7 klasy Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym.

Pozostali laureaci to:

II miejsce – Weronika Brzyska, Zespół Szkół im. prof. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym

III miejsce – Julia Obajtek, Zespół Szkół im. prof. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym

IV miejsce – Patrycja Sęk, Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym

V miejsce – Amelia Nowak, Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym

Zwycięzca konkursu otrzymał nagrodę główną – pióro firmy Parker ufundowane przez Wójta Gminy Grodzisko Dolne oraz nagrodę książkową od biblioteki, które wręczyła p. Barbara Szczęch – dyrektor Zespołu ds. Oświaty.

Finalistom wręczono nagrody książkowe ufundowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną, a pozostali uczestnicy otrzymali dyplomy i pamiątki.

Zdolnej młodzieży gratulujemy. Dziękujemy Wójtowi Gminy za ufundowanie nagrody głównej, a także dyrektorom i nauczycielom ze szkół za współpracę. Zapraszamy dzieci i młodzież do korzystania z naszej oferty czytelniczej. Warto wykorzystać ten rok na przygotowanie się do kolejnego dyktanda.

Gminna Biblioteka Publiczna

Laureaci Wielkiej Ligi Czytelników

Od kilku lat uczniowie Zespołu Szkół im. prof. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym biorą udział w Ogólnopolskim Konkursie Czytelniczym Wielka Liga Czytelników, którego patronatem jest Minister Edukacji. Konkurs przebiega w dwóch etapach - szkolnym i ogólnopolskim. Na szczęblu szkolnym uczniowie zdobywają sprawności czytelnicze poprzez zaliczanie testów ze znajomości treści co najmniej pięciu wybranych książek, odpowiednich do kategorii wiekowej (klasy 1-3, 4-6 oraz 7-8). Zwycięzcy kwalifikują się do udziału w etapie ogólnopolskim uczestnicząc w nim drużynowo (2-3 osoby) lub samodzielnie, jeśli nie ma możliwości skompletowania pełnego składu.

9 maja odbył się online konkurs ogólnopolski. Biorący w nim udział rozwiązywali bardzo obszerny i szczegółowy

test ze znajomości treści jednej wskazanej przez organizatora książki, odmiennie dla każdej kategorii. Wszyscy uczestnicy z naszej szkoły zostali jego laureatami. Tytuły Mistrza Polski zdobyły drużyny z klasy trzeciej (Zofia Bajan, Paulina Matuszek i Alan Hospod) i czwartej (Matylda Klin i Kacper Obaj-

tek), a Weronika Brzyska z klasy siódmej uzyskała Tytuł I Wicemistrza. Laureatami cieszymy się już po raz drugi - w ubiegłym roku Tytuł Mistrza Polski zdobyła drużyna z klas 1-3 (Zofia Bajan, Paulina Matuszek i Kacper Obajtek).

Małgorzata Majka

Kolejny sukces „Grodziszczoków”

W dniu 19 maja w Nienadowej (gmina Dubiecko) miał miejsce Regionalny Przegląd Kapel Ludowych i Zespołów Śpiewaczych stanowiący eliminację do 58 Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu nad Wisłą oraz 58 „Sabałowych Bajer” Festiwalu Folkloru Polskiego w Bukowinie Tatrzańskiej. Przegląd w Nienadowej, jak wiele jemu podobnych, ma na celu ochronę i dokumentację dawnego, tradycyjnego folkloru regionu Podkarpacia, głównie zaś sposobu muzykowania i śpiewu ludowego. Przekaz sceniczny ma być autentyczny i wiarygodny, bez zbędnych stylizacji na ludowość.

W Przeglądzie uczestniczyły zespoły śpiewacze, kapele ludowe, soliści - instrumentalni i soliści - śpiewacy. W gronie uczestników znalazły się także

Zespół Regionalny „Grodziszczoki” i Kapela Ludowa „Grodziszczoki”. Jury, oceniając typowość repertuaru, jego zgodność z tradycją danego regionu, charakterystyczny sposób i styl wykonania, cechy gwarowe pieśni oraz poziom artystyczny wykonania, nominowało Kapelę Ludową „Grodziszczoki” na Festiwal w Kazimierzu, zaś grupie śpiewaczej Zespołu przyznało II miejsce. Jest to dla naszych zespo-

łów ogromny sukces i wyróżnienie za całą dotychczasową pracę na rzecz grodziskiej i regionalnej kultury, a w tym momencie jest to dowód na to, że 50 lat scenicznej przygody „Grodziszczoków” z tańcem, śpiewem i ogólnie folklorem, wciąż ma sens. Gratulujemy i życzymy kolejnych, tak pięknych trofeów.

Ośrodek Kultury

Festyn pod Platanem w Zarzeczu

W niedzielę 9 czerwca w parku rekreacyjnym przy Pałacu Dzieduszyckich w Zarzeczu spotkały się grupy śpiewacze, zespoły regionalne i obrzędowe z okolicznych powiatów, by rywalizować wokalnie w XXV Regionalnym Przeglądzie Grup Śpiewaczych „Festyn pod Platanem”. Celem przeglądu jest promowanie regionalnego dziedzictwa, ukazanie jego bogactwa oraz upowszechnianie i kultywowanie ludowej tradycji wspólnego śpiewania pieśni zwyczajowych i obrzędowych oraz muzykowania.

W tym roku jury i zgromadzeni widzowie wysłuchali 21 prezentacji konkursowych. Z ramienia Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym do konkursu przystąpił Zespół Śpiewaczo-Obrzędowy „Leszczynka” – odrębnie dorośli oraz grupa dziecięca. Oba zespoły znalazły się w grupie wyróżnionych. Gratulujemy!

Ośrodek Kultury

Sukces Weroniki w Baranowie Sandomierskim

W sobotę i niedzielę 15 – 16 czerwca br. na scenie plenerowej Miejsko - Gminnego Ośrodka Kultury w Baranowie Sandomierskim odbyły się prezentacje w ramach XXX Ogólnopolskiego Festiwalu Folklorystycznej Twórczości Dziecięcej „Dziecko w Folklorze”.

Naszą placówkę reprezentowała Weronika Brzyska, która wystąpiła jako instrumentalistka grająca na cymbałach. Weronika naukę gry na cymbałach rozpoczęła w 2022 roku w ramach Letniej Szkoły Gry na Cymbałach i już w grudniu tego roku wystąpiła podczas 41. Spotkań Cymbalistów w Rzeszowie, gdzie zajęła II miejsce w kategorii debutantów. Swoją sukces powtórzyła w ubiegłym roku na 42. Spotkaniach Cymbalistów. W ubiegłym roku otrzymała również wyróżnienie na Ogólnopolskim Festiwalu „Dziecko w Folklorze” w Baranowie Sandomierskim. Jej nauczycielem jest Michał Rydzik.

W tym roku w repertuarze konkursowym Weroniki znalazły się trzy utwory: „Oberek Podkudłacz”, „Polka tramla” i „Polka galopka”. Styl i poziom wyko-

niania okazał się bardzo dobry, co zaowocowało przyznaniem naszej mistrzyni II nagrody. Gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów.

Ośrodek Kultury

Echa festiwalu w Kazimierzu Dolnym

W dniach 21 – 23 czerwca 2024 roku Kazimierz Dolny nad Wisłą tętnił gwarem, śpiewem i muzyką jak zwykle o tej porze roku. Królewskie miasto gościło bowiem uczestników 58. Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych. Ta wspaniała plenerowa impreza, która odbywała się na kazimierzowskim Rynku, przyciągnęła w tym roku ponad 600 artystów z całej Polski oraz liczne rzesze publiczności zafascynowanej kulturą ludową i jej bogactwem. Festiwal prezentuje wśród szerokich

kęgów autentyczną twórczość muzyczną artystów ludowych z ich tradycyjnym repertuarem, śpiewem, gwarą, muzyką i grą na unikatowych instrumentach ludowych. Uczestnicy prezentują się w jednej wybranej kategorii, czyli jako śpiewacy soliści, zespoły śpiewacze lub grze na tradycyjnych instrumentach jako kapele lub też soliści instrumentalni.

Przypomnijmy w tym miejscu, iż nasza rodzima Kapela Ludowa „Grodziszczoki” na Przeglądzie Kapel w Nienadowej otrzymała nominację do

udziału w tymże festiwalu i, jak przystało na tak zasłużoną kapelę, godnie reprezentowała grodzicki Ośrodek Kultury. Kapela zaprezentowała się na kazimierzowskiej scenie w piątek 21 czerwca grając krakowiaka, oberka, polkę budzką i sztajera pogrzebowego. Występ został doceniony przez jury konkursowe a kapela otrzymała wyróżnienie. Tego dnia nasza Kapela koncertowała jeszcze przed siedzibą Burmistrza Kazimierza, pana Artura Pomianowskiego. Żywe rytmy muzyki ludowej, śpiewy, ludowe stroje, wyroby i cały kram ludowego rękodziela tworzą w tych dniach niepowtarzalną atmosferę tego miasta. Niemal wszędzie, gdzie tylko jest miejsce, trwa zabawa. Każdy czuje się tu radośnie i bezpiecznie, bo monumentalna postać Króla Kazimierza ma baczenie nie tylko na zamkowy gród, ale i na każdego, kto bierze udział w tym niezwykłym widowisku.

Ośrodek Kultury

Z kart historii - Wspomnienia Sybiraka

... Pewnego dnia po przyjeździe z Oddzielenia, omawiałem z Janem, w jaki sposób wydostać Przybylskiego z obozu i polepszyć mu warunki życia. Jan pokręcił głową powątpiewająco – za duży wyrok! NKWD nie zgodzi się na wypuszczenie go z obozu i oddanie jedynie pod straż konwojenta terenowego, który raz na tydzień sprawdza obecność więźniów. Może to uczynić tylko zootechnik. Ona jest partyjna i jej argumenty, że skierowanie Przybylskiego do chutoru, do hodowli owiec wpłynie korzystnie na podniesienie wykonania planu, mogą być uwzględnione.

W kilka dni później spotkałem się z zootechniczką i powiedziałem jej, że jeśli chcemy mieć wykonany plan w sąsiednim chutorze, to niech skieruje do niego na funkcję „uczotyczka” Przybylskiego, który jest człowiekiem pracowitym, obowiązkowym i uczciwym. Szkoda go, żeby marnował się w obozie i nie dawał żadnych korzyści. Na pewno zootechniczka poręczyła w sztabie NKWD za Przybylskiego, bo wkrótce wypuszczono go z obozu i skierowano do chutoru przy hodowli owiec.

Wiosną 1949 roku prowadziłem brygadę złożoną z sześciu Gruzinów, którzy strzygli owce. Codziennie pozyskiwałem wełnę pakowałem do dużych worów i wieczorem odwoziłem do Oddzielenia. Któregoś wieczoru Jan przybiegł do mnie mocno zdenerwowany i powiedział mi szeptem, że Przybylski zbiegł z chutoru, zabierając z sobą konia i zapasy żywności. (...) Prawie wszyscy konwojenci i strażnicy z kazyńskiego Oddzielenia rozjechali się po stepie na poszukiwania zbiega. Zalarmowano również posterunek na chutorach. Wracając wieczorem wołami do swojej brygady, rozmyślałem nad szansami ucieczki Przybylskiego. Przygotowywał się do niej w największej tajemnicy. Nawet przede mną nie ujawnił swoich zamiarów. Prawdę mó-

wiąc, będąc na jego miejscu, postąpiłbym tak samo. Wyrok 15 lat łagru, nie rokował nadziei na przetrwanie w tak ciężkich warunkach bytowych. (...)

Następnego dnia do naszej brygady przyjechał na koniu strażnik. Rozsiodłał konia i prosił by mu dać jedno runo na podściółkę pod siodło, ponieważ już od trzech dni jeździ po stepie za zbiegiem i bardzo odparzył konia. Opowiedziałem strażnikowi, że mimo najlepszych chęci, w żadnym wypadku nie mogę mu dać runa, ponieważ muszę się wyliczyć z każdej ostrzyżonej owcy. Nie miałem zamiaru zrobić przez niego na dodatkowy wyrok. Strażnik syłał pod moim adresem przekleństwami, ale na siłę nie brał runa. Widać miał wyrobiony respekt do wszystkich zarządzeń władzy. Poczestowaliśmy go owczym mlekiem. Udobruchał się i poczęstował nas machorką. Aby pokpić ze strażnika, jako przedstawiciela władzy, tłumaczyłem mu ze swoistą logiką, że podściółka z wełny może jeszcze bardziej odparzyć konia, bo wełna nie przepuszcza powietrza i bardzo nagrzewa końskie ciało. Najlepiej będzie jak podłoży pod siodło swoją koszulę... Strażnik moje kpiny wziął na serio i nie namyślając się długo, zdjął z siebie koszulę i podeśłał ją pod siodło. Bluzę ubrał na gołe ciało, przewiesił karabin przez plecy i pojechał dalej szukać zbiega w stepie, a cała brygada pękała ze śmiechu.

Minął tydzień, odnaleziono konia pasącego się na stepie, na którym zbiegł Przybylski. Samego Przybylskiego, mimo intensywnych poszukiwań wielu ludzi, nie zaleziono. Zniknął bez śladu. Musiał on przedtem dobrze rozważyć szanse ucieczki, decydując się na nią. Jego szansą było przedarcie się do granicy afgańskiej, przekroczenie jej i szukanie pomocy w tym kraju. Mógł ją tam uzyskać, albowiem afganowie, choćby ze względu na wyznawaną religię, byli wrogo nastawieni do Rosjan, a oprócz tego mógł się zwrócić o pomoc

do rezydujących w tym kraju władz angielskich. (...) Za ucieczkę Przybylskiego, jak było do przewidzenia, wzięto odwet na Polakach. Nie wiem, co się stało z zootechniczką, ale usunięto ze szpitala starszą siostrę Jadwigę Weber. Jadwiga prawdopodobnie kontaktowała się z Przybylskim, podczas jego przyjazdów do Oddzielenia z raportami i pozyskaną wełną.

Jego ucieczka miała też wpływ na moje dalsze osobiste losy. Dwa tygodnie po ucieczce Przybylskiego wezwano mnie do sztabu NKWD. Pojechałem więc wołami i wozem drabiniastym napełnionym wełną, by zdjąć ją bezpośrednio w tamtejszym magazynie.

W sztabie zapytano mnie, co wiem o ucieczce Przybylskiego. Odpowiedziałem bez namysłu, że nie wiem nic. Była to prawda, w którą - jak zauważyłem - enkawudyści nie wierzyli. Starałem się przekonać ich argumentem: - Gdybym wiedział cokolwiek, uciekłbym razem z nim (...). Strażnikowi kazało odprowadzić mnie do obozu. Zaprotestowałem. Przecież przyjechałem służbowo. Jestem z wołami, wozem i workami za zdanej wełny. Muszę się z tego wszystkiego rozliczyć w chutorze. Poza tym mam w chutorze swoje osobiste rzeczy. - Woły z wozem pozostaną w Oddzieleniu, a twoje rzeczy osobiste prześlemy ci tam, gdzie będziesz - zawyrokował enkawudysta. Wieczorem wraz z innymi więźniami przyjechaliśmy do stacji kolejowej Basaga. Z tej stacji, dwa lata temu, szliśmy na piechotę do obozu kazyńskiego. A więc żegnaj stepie, żegnaj chwilo ograniczona wolności i mleko od owiec, które trzymało nas przy życiu. Za dwa dni znaleźliśmy się w wielkim łagrze z gęstymi zabudowaniami z kamienia, otoczonymi wokół rozległymi zasiekami z drutu kolczastego. Nawet szeroka brama i strażnica były zabezpieczone gęsto utkany drutem kolczastym. Wszystko to świad-

czyło o randze tego obozu. W istocie był to tak zwany „speclagier”, usytuowany w rejonie Bajkonura. W tych „speclagrach” obowiązywał bardzo surowy regulamin. Za każde nieposłuszeństwo karano izolatką o głodzie, a nawet rozstrzeliwano. Odbywali tu wyroki więźniowie zasądzeni przeważnie na 10, 15, 20 lat. (...) W „speclagrach” mówiono powszechnie, że winy nie musi się udowadniać. Winę, czyli paragraf trzeba dopasować do człowieka, zależnie od okoliczności, środowiska i przynależności narodowej. (...)

Najpierw przystąpiono do spisywania ewidencji przybyłych więźniów i nadania im numeru ewidencyjnego. Numer ten odtąd będzie zastępował nazwisko oraz kaliber przestępstwa więźnia. Przy spisywaniu ewidencji, podszedł do mnie z papierami w ręku pisarz, lat około 40 i zapytał: - wy z Kazyłtaskiego Oddzielenia? - Tak - odpowiedziałem. - Czy nie słyszeliście przypadkowo nazwiska Jadwiga Weber? Zaskoczony takim pytaniem odpowiedziałem: - Jakże nie! Słyszałem! To przecież lekarz Oddzielenia, ale pełniła tam tylko funkcję siostry przełożonej. Bardzo dobra kobieta. (...) - To właśnie moja żona - z radością oznajmił Weber, ale niebawem zasmucił się, gdy opowiedziałem mu o ucieczce Przybylskiego i o represjach za tę ucieczkę na Polakach. (...) Weber poinformował mnie o warunkach bytowych i charakterze pracy w tym „speclagrze”. Cały obóz dzielił się na trzy oddziały. W każdym z nich było ponad 5 tysięcy więźniów, a więc razem około 15 tysięcy. Więźniowie dwóch oddziałów pracowali w pobliskich kopalniach rudy i węgla. Trzeci oddział więźniów zatrudniony był w kamieniołomach, skąd wydobywano kamień na budowy.

W kopalniach rudy i węgla warunki były bardziej niż okropne, szczególnie w kopalniach rudy. Ludzie pracowali w wodzie i woda kapiała na nich z góry. W niektórych kopalniach węgla, ze wzglę-

du na niski pokład, ludzie wywozili węgiel do głównego chodnika saniami. Na podłożonych deskach, nasmarowanych jakąś śliską mazią, układało się sanki i ładowało je urobionym węglem. Do sań zaprzęgano człowieka, który na biodrach miał umocowaną przepaskę, do której przywiązywane były powrozy. Tak zaprzężony na czworakach, jak zwierzę, ciągnął on po deskach sanie naładowane węglem.

Najzdrowszy człowiek mógł w takich warunkach i przy tak lichym odżywianiu przepracować nie więcej jak jeden rok. (...) Ze względu na moje inwalidztwo, przydzielono mnie do kamieniołomów. Przed wymarszem do pracy przyniesiono mi dwie białe łaty z wypisanymi na nich numerami ewidencyjnymi E - 72462. (...)

Wreszcie znalazłem się wraz z brygadą przed bramą wyjściową. Niekończąca się dla oka kolumna więźniów, podzielona na brygady, przechodziła piątkami wolno przez bramę, trzymając się pod rękę. Wartownicy i konwojenci przeliczali więźniów wychodzących do pracy, każdego oddzielnie. Po przeliczeniu brygady, starszy konwojent potwierdzał odbiór brygady na wartowni w odpowiedniej księdze i wracał do brygady, stojącej już poza bramą. Tu jeszcze raz sprawdzano, czy każdy więzień ma wyraźnie wypisany numer ewidencyjny na plecach kufajki i na spodniach. (...) Padał rozkaz zawsze ten sam: - wziąć się pod rękę, patrzeć tylko w plecy poprzednika, nie rozglądać się, nie rozmawiać, nie podnosić z ziemi niedopałków papierosów, krok w prawo, krok w lewo - strzela się bez uprzedzenia.

I tak codziennie, ta sama ceremonia, te same brygady za brygadami utworzone z niewolników, szły w milczeniu do katorżniczej pracy w kamieniołomach i kopalniach. (...) Po przybyciu na miejsce, konwojenci z psami oddalali się na jakieś wyniosłe miejsce, tak aby mieć widok na cały teren pracy, a komendę nad brygadą obejmował bry-

gadier. Ten ostatni za dodatkową porcję chleba, zwaną „brygadierską”, wyciskał ostatki sił ze swoich towarzyszy niedoli, żeby tylko nie pracować ciężko i być sytym. Nieraz był on gorszy od konwojenta. Praca w kamieniołomach była bardzo ciężka. Trzeba było wyważyć żelaznym łomem poprzednio wysadzoną dynamitem skałę, we dwóch wynieść kamień na wierzch i ułożyć w pryzmę o wymiarach około 6 metrów sześciennych. Po wykonaniu tej normy trzeba było wybić łomem, którego koniec był na kształt świdra, dziurę w skałę o głębokości około 50 cm dla założenia dynamitu. Po naszym odejściu do obozu, do tych dziur specjalni robotnicy spoza łagru zakładali materiał wybuchowy i wysadzali skałę, żeby na drugi dzień była gotowa do wydobywania kamienia. Pod wieczór ręce tak mdlały, że nie można było podnieść łomu do góry, a brygadier chodził z miarką i mierzył każdą dziurę w skałę czy jest przepisowo głęboka. (...)

Przy takiej pracy moje zapasy sił nagromadzone przy hodowli owiec, szybko się wyczerpały. Spracowany i wygłodzony organizm domagał się pożywienia. I znów to straszne uczucie głodu. (...) Pragnieniem prawie wszystkich więźniów było, żeby choć na godzinę przed śmiercią najeść się do syta i nie odczuwać więcej gnębiącego głodu. Złamany psychicznie łagiernik, na pewno gotów byłby iść na śmierć, gdyby mu dano przed śmiercią bochenek chleba. Polacy w takich tragicznych chwilach zazwyczaj pomagali sobie, jak tylko mogli. Ale w tym łagrze prawie wszyscy byli na jednakowych warunkach i z konieczności każdy myślał o sobie. (...) Z każdym dniem byłem coraz słabszy. Ciężka praca w kamieniołomach i codzienne dźwiganie kamieni do obozu, wyczerpały moje siły...

cdn...

„Wspomnienia Sybiraka” Józef Sigda

1 lipca 2024 (poniedziałek)

- ♦ godz. 11.30 - 13.00 - Zajęcia plastyczne: Papierowe abażury na lampkę, kwietna łąka

2 lipca 2024 (wtorek)

- ♦ Wycieczka do ZOO do Zamościa dla dzieci uczęszczających na zajęcia wokalne i taneczne do Ośrodka Kultury

3 lipca 2024 (środa)

- ♦ godz. 11.30 - 13.00 - Gry i zabawy świetlicowe
- ♦ godz. 15.00 - 16.30 - Zajęcia wokalne dla dzieci

4 lipca 2024 (czwartek)

- ♦ godz. 15.00 - 16.30 - Spotkanie z bajką „W świecie bajek”

8 lipca 2024 (poniedziałek)

- ♦ godz. 11.30 - 13.00 - Zajęcia plastyczne: Korale z masy solnej, ramki na zdjęcia

9 lipca 2024 (wtorek)

- ♦ godz. 17.00 - 19.00 - Dyskoteka dla dzieci

10 lipca 2024 (środa)

- ♦ godz. 11.30 - 13.00 - Dawne zabawy podwórkowe
- ♦ godz. 15.00 - 16.30 - Tworzymy własne instrumenty

15 lipca 2024 (poniedziałek)

- ♦ godz. 11.30 - 13.00 - Zajęcia plastyczne: Letnie czapki, kapelusze ręcznie robione

16 lipca 2024 (wtorek)

- ♦ godz. 15.00 - 16.00 - „Mam talent” - zabawy taneczne

17 lipca 2024 (środa)

- ♦ godz. 11.30 - 13.00 - Zabawy edukacyjne na świeżym powietrzu

22 lipca 2024 (poniedziałek)

- ♦ godz. 11.30 - 13.00 - Zajęcia plastyczne: Koszyczki pełne niespodzianek

23 lipca 2024 (wtorek)

- ♦ godz. 15.00 - 16.00 - Gry, zabawy przy muzyce

24 lipca 2024 (środa)

- ♦ godz. 11.30 - 13.00 - Gry i zabawy świetlicowe

29 lipca 2024 (poniedziałek)

- ♦ godz. 11.30 - 13.00 - Zajęcia plastyczne: Kwiećna girlanda, pojemniczki ozdobne

30 lipca 2024 (wtorek)

- ♦ godz. 14.00 - 15.00 - Zajęcia taneczne „Tańczyć każdy może”
- ♦ godz. 15.00 - 16.30 - Zajęcia wokalne dla dzieci

31 lipca 2024 (środa)

- ♦ godz. 11.30 - 13.00 - Magiczne kolory - malarstwo abstrakcyjne
- ♦ godz. 15.00 - 16.30 - „Kolorowy świat bajek”

**Serdecznie
zapraszamy!**

WYLEWKI maszynowe

Marek Markocki

 510 147 053

 788 548 837

 wylewki.budmark@wp.pl

BUD - MARK

Grodzisko Nowe 328

 Bud-Mark wylewki maszynowe

KURZYŁÓWKA
Gmina
Cieplice
w Kurzyłowce

COK
w Kurzyłowce

GBP
w Kurzyłowce

5. ZŁOT POJAZDÓW RÓŻNYCH

KLAMOT

Ożanna

3-4 sierpnia 2024

TEGO LATA

PRZEŻYJ

RADOSNĄ PRZYGODĘ

LETNIA PÓLKOLONIA DLA DZIECI **15-19.07.24**

GMINA GRODZISKO DOLNE

 ZS IM. PROF. FRANCISZKA LEJBI
W GRODZISKU GÓRNYM

5-DNIOWY TURNUS

GODZ. 7:45-16:00

WYKWAŁIFIKOWANA

KADRA

UBEZPIECZENI
UCZESTNICY

WIEK DZIECI 6-14 LAT

DECYDUJE KOLEJNOŚĆ

ZGŁOSZEŃ

LICZBA MIEJSC

OGRANICZONA!

ZADANIA
ZRĘCZNOŚCIOWE

DMUCHANE
ZJEŻDŻALNIE

ZAJĘCIA EDUKACYJNE

GRY
SPORTOWE

ĆWICZENIA
INTEGRACYJNE

ANIMACJE
I ZABAWY

WARSZTATY KREATYWNE

OBIAD I POSIŁEK
REGENERACYJNY

ATRAKCYJNA
WYCIĘCZKA

ZAPISY: 609 037 538

KOSZT 580 ZŁ

